

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesечно 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesечно 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugos-
laviji 120 Din, za
inozemstvo 140 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
i stoip, peči-vrata
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vredn. po 10 Din
g. Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedelja in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirani
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2030, upraviteljski št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ulici št. 6. Celokupni
račun: Ljubljana št. 10.630 in 10.349
za inštalacijo, Sarajevski št. 7363, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Pozabljeni

Gospod Trocki še nadalje nadleguje evropske vlade, da mu dajo zatočišče in ker tega ni mogel dobiti ne v Nemčiji in na Češkoslovaškem, prosi sedaj Francijo. Malo čudno upliva te prošnje Trockega, ker je bil baš oni, ki je za časa krvave in neizprosno krute ruske državljanske vojne proglasil geslo: Nobenega pardona! In svojo polemiko z vseučiliškim profesorjem Eichenwaldom, ki je nastopil za protirevolucionarne pesnike in kulturne delavce, da se njim zaradi ruske kulture prizaneša, je zaključil Trocki z vsekakor ne retoričnim apelom na Lenina: »Diktator, kje je Tvoj bič?«

Danes pa prosi Trocki za zavetišče in skraj bi se našli ljudje, ki bi sočustvovali z usodo tega »ubogega starca«. Cisto bolno sočustvovanje, ker vse polno ljudi je, ki zaslužijo neprimerno sočustvovanje in na katere je Evropa že skoraj pozabila. A velik del teh pozabljenih trpinov je žrtev Trockega, vsi pa od njega proklamiranega terorja.

Visoko na severu Rusije živi na Solovječkih otokih še danes okoli 11.000 žrtev boljše viške strahovlade. Večina od njih nima nobene druge krivde, ko da niso odobrvali komunističnih grozodejstev. So pa med njimi tudi takšni, ki nimajo druge krivde, kakor da so radi svoje poštenosti ali iz drugih vzrokov postali neprijetni raznim sovjetskimi mogotcem. Da je med temi nesrečneži tudi mnogo duhovnikov, škofov in ljudi, ki so imeli le to krivdo, da so ostali zvesti svoji veri, ni treba še posebej omeniti. Je pa med njimi tudi nekaj katoliških duhovnikov, katerim je sovjetska vlada plačala njih skrb za gladno prebivalstvo s tem, da jih je poslala v najgrozovitejše prognanstvo.

Zakaj nobenega dvoma ni, da ni danes v Evropi bolj strahotnega kraja, kakor je ječa sovjetskih internirancev na Solovječkih otokih. Vsa ta ječa pravzaprav ni nič drugo, ko počasno umiranje ljudi, ki so vrhu tega pred svojo vestjo in po sodbi poštenega sveta čisto nedolžni. Glad in bolezen, težki napori in silna zima, vse to uničuje te nesrečneže in da je mera popolna, morajo prenašati najtežje surovosti svojih stražarjev. Bedni ko nihče na svetu, vendar najdejo sovjetski suroveži še stvari, ki so vredne, da se jim odvzamejo. Pravi otoki smrti, so Solovječki otoki, peklo sredi leda, kakor pravijo Rusi tej sovjetski ječi. Tu tipe ljudi tako neizmerne muke, da bi moralo kamenje vpiti, tu je življenje, da se mora krčiti človeško srce. In za te pozabljene žrtve strahotne komunistične strahovlade naj bije srce Evrope in njih naj skuša rešiti evropsko sočutje.

Kako neizmerno srečne bi se čutili vsi, ki umirajo na Solovječkih otokih, če bi mogli živeti vsaj na pol tako dobro, kot se godi Trockovemu slugi v lepem Carigradu. Celo berač, ki gre mimo Trockega in ki ga ta niti ne pogleda, živi v primeri z žrtvami Trockega nauka, skraj v paradizu.

V primeri z jetniki na Solovječkih otokih je »trpljenje« Trockega prava mlenkost, ki ne zasluži niti pozornosti. Kajti tudi med nami je dosti ljudi, ki bi čisto radi menjali s Trockim in ki prav nič ne bi tožili, če bi iz hotelske sobe opazovali divno pokrajino okoli Carigrada.

Pa če bi Trocki tudi v resnici trpel in če bi tudi res zaslužil usmiljenje, ki ga nikdar ne moremo odrekati človeku v resnici, vendar ne bi mogli pozabiti, da so drugi na povelje Trockega vse drugače trpeli in čeprav niso zagrešili niti stotinke tega, kar je na vesti Trockega. Koliko bolj pa mora veljati naše usmiljenje onim, ki nimajo na sebi nobenega greha, ki so tako čisti, da se jih niti krvava sovjetska vlada ni upala obsoditi na smrt, ko na sto in stotisoče drugih, in ki jih je zato obsodila »le« na prognanstvo in internacijo. Baš v tej obsodbi pa je največja podlost, ker odkriva figuri, ki jo je zmogel samo zločinec. Niso se upali svojih žrtev naravnost obsoditi, zato pa so jih obsodili na počasno umiranje, da se morejo pred Evropo delati lepe. Celo največje trpljenje, ki je sploh mogoče, naj bi bilo prijateljem Trockega v politično reklamo!

Ta brezprimerni cinizem pa že zelo kliče Evropi, da se spomni pozabljenih na Solovječkih otokih, da omenjamo le najgroznejši kraj sovjetskih mučnikov. — In na vsako prošnjo Trockega naj odgovori Evropa le z enim samim odgovorom, da ne more razpravljati in govoriti z nikomur, ki je kriv trpljenja na Solovječkih otokih. Med te krivce pa spada tudi »ubogi stari izgnanec« Trocki.

Naj likvidirajo sovjeti Solovječke otoke, naj puste od tam svoje najbolj uslužene žrtve v Evropo, potem šele sme priti prošnja Trockega na vrsto!

Odbor trojice za manjšinsko vprašanje

Zastopniki Japonske, Španske in Anglije pripravijo poročilo o manjšinskem vprašanju za junijsko zasedanje Sveta

Zeneva, 7. marca. (Tel. »Slov.«) Manjšinsko vprašanje ima proučiti odbor trojice, v katerem se nahajajo japonski veleposlanik Adazi, španski veleposlanik Minones de Leon in angleški zunanji minister Chamberlain. Tak je bil sklep večdnevne razprave med člani Sveta Društva narodov, ki so ga danes popoldne soglasno sprejeli na predlog poročevalca Adazija brez debate.

Tozadavna resolucija se glasi: 1. Svet naroča poročevalcu, da za junijsko zasedanje predloži poročilo o predlogih, ki sta jih stavila zastopnika Kanade in Nemčije. Pri tem naj se ozira na različne točke, ki so jih omenjali tekom debate posamezni člani Sveta, in za katere so dali povoda navedeni predlogi. 2. Svet prosi zastopnika Anglije in Španije, da poročevalcu pomagata pri sestavi tega poročila. 3. Poročevalec in njegova tovariša so pooblašteni sprejeti vsakovrstne pripombe, ki jih želijo staviti države, katere so prevzele obveznost za varstvo manjšin. Tudi vsak član Društva narodov lahko vloži svoje pripombe, če to želi. Te razne pripombe se morajo vložiti pri glavnem tajniku Društva narodov do 15. aprila. Odbor trojice sme sprejemati vse informacije in vršiti vsa posvetovanja, ki jih smatra za potrebna za izvršitev svoje naloge. 4. Svet v obliki kot odbor Sveta, to je po poljubnosti vlad skupaj s strokovnjaki kot delegati, bo poročilo proučil najprej. Zato se bo v danem času sestal pred začetkom prihodnjega zasedanja Sveta. 5. Generalni tajnik bo sporočil vladam držav, ki so prevzele obveznosti za varstvo manjšin, kakor tudi vladam vseh članic Sveta Društva narodov, to resolucijo in poročila razprav na seji Sveta z dne 6. marca 1929.

Podeljevanje koncesij tujim obrtnikom

Belgrad, 7. marca. (Tel. »Slov.«) Glede obrtnih dovoljenj tujim državljanom so veljala v naši državi različna določila obrtnega reda in konzularnih konvencij. Člen 7 srbskega obrtnega reda pravi, da veljajo pri podeljevanju koncesij za tuje iste ugodnosti kakor jih imajo Srbi v dotični državi. Ako je material urejen v pogodbi, potem gornji dokaz ni nujen. Če domači zakon držav določa reciprociteto, se to dejstvo lahko dokaže z vsakim aktom oblasti, ki smejo dajati potrdila. V slučaju, če ni reciprocitete, pride na pomoč dovoljenje zbornice.

Hrvatski obrtni red sploh ne dela razlike med domačini in tujci. Bosanski pa ima iste določbe kot srbski.

Poleg teh določb je imela naša država še dva pravna vira, konzularni konvenciji s Francijo in Italijo. Obe urejata pravico naseljevanja in izvrševanja obrti Italijanom in Francozom pri nas.

Kljub vsem tem zakonskim določbam se je doslej razvijala praksa v nasprotni smeri.

Novi proračunski načrt

Belgrad, 7. marca. (Tel. »Slov.«) V finančnem ministrstvu se dela na končnih proračunskih delih. Finančno ministrstvo je odločilo glede zahtev po kreditih posameznih ministrstev, ki so prišle naknadno. Proračun je izdelan po dosedanjem sistemu. Poglavja so ostala ista kot doslej. To pomenja, da bodo krediti razporejeni za 17 ministrstev. Kakor doslej, bo imelo vsako ministrstvo svoj proračun. Iz vsega se vidi, da se zakonski načrt o osrednji upravi, čeprav bi se že v kratkem predložil, ne bo takoj izvršil, ker se vrše budžetiranje po današnjem proračunu po resorih. Novi zakon o centralni upravi bo moral na vsak način imeti rok, v katerem naj se izvrši presnova državne uprave, ali pa bo izšel poseben zakon, ki bo dovolil pravico razpolaganja s krediti ministrstev, katera naj bi se eventualno ukinila.

Srbska akademija znanosti je imela danes sejo. Ob tej priliki je razpisala nove nagrade za znanstvena dela. Obenem je sprejela nove dopisne člane: dr. Petkoviča, belgrajskega vseučiliškega profesorja, dr. Maretiča, zagrebskega vseučiliškega profesorja, dr. Miškoviča, belgrajskega vseučiliškega profesorja, dr. Ramovša, ljubljanskega vseučiliškega profesorja in Francoza, akademika kiparja v Zagrebu.

Skupna spomenica Male antante

Zeneva, 7. marca. (Tel. »Slov.«) Ker se je v poročilu Adazija o manjšinskih vprašanjih prepustilo posameznim vladam, da do 15. aprila vložijo svoje pripombe o postopku v manjšinskem vprašanju, se bodo že nekoč sestali zastopniki Male antante in Grčije pri poljskem zunanjem ministru Zaleskem, da zavzamejo svoje stališče v svrhu priprave po možnosti skupne spomenice.

Pogajanja radi Belja

Zeneva, 7. marca. (Tel. »Slov.«) Madjarski zunanji minister Valko je imel danes dolg razgovor z dr. Kumanudijem o možnosti direktnih pogajanj glede posestva Belje, katera bodo trajala dalje časa radi svojega načelnega pomena in velike vrednosti posestva. Pogajanja se bodo pričela v Belgradu kmalu po zaključku zasedanja Društva narodov, da se vprašanje ne bo moralo zopet odgoditi na junijskem zasedanju.

Prijateljska pogodba z Grčijo

Zeneva, 7. marca. (Tel. »Slov.«) Med jugoslovanskim strokovnjakom Subotičem, ki je danes došel v Zenevo, in grškim zunanjim ministrom Karapanosom se je danes že vršil razgovor, da se določi datum svečanega podpisa prijateljske in razsodiščne pogodbe in zapisnikov o soluskem vprašanju. Kraj in čas podpisa je odvisen od dispozicij Sveta Društva narodov, ker se ima podpis izvršiti z nekim ceremonijelom.

Chamberlain pri Stresemannu

Zeneva, 7. marca. (Tel. »Slov.«) Danes popoldne je Chamberlain za eno uro obiskal dr. Stresemanna v hotelu »Metropole«.

Podeljevanje obrtnih koncesij je bilo odvisno od trgovinskega ministrstva. Naravna posledica je bila nakopičenje nerešenih aktov in zastoj v gospodarstvu. Trgovinsko ministrstvo je s svojim korakom, da posebna komisija pregleda in reši vse te akte, hotelo doseči ekspektivnost. Ko se bo material pregledal, se bo podeljevanje koncesij inozemcem vrnilo oblastem, ki so za to po obrtnem redu poklicane.

Zavladal bo nov duh. Država naj ne odriva od sebe tujega kapitala, naj pride v katerikoli obliki. Koncesije tujim obrtnikom bodo pomenjale dotok malega kapitala. Velekapital se zbira v delniških družbah, za katere velja drugačno postopanje.

Zanimivo je, kateri tujci se potegujejo za obrtno dovoljenje. Po vrstnem redu so: Avstrijci, Čehi, galiski Judje in Madjari ter Italijani v Dalmaciji. Opozoriti je vsekakor na to, da se pri koncesijoniranih obrtih še vedno lahko najde ventil, če bi bilo delovanje tujcev nezadovoljivo.

»Obzor« in bodoči parlamentarni režim

Zagreb, 7. marca. (Tel. »Slov.«) »Obzor« se bavi z bodočim parlamentarnim sistemom v Jugoslaviji v zvezi z nedavnim predavanjem dr. Ivšiča o gospodarskem parlamentu. Dr. Ivšič se zavzema za dvobornični sistem. Prvi bi bil politični, drugi strokovni. »Obzor« pravi, da bi to ne pomenjalo rešitve parlamentarizma, ker bi imeli namesto enega dva bolnika. »Obzor« pravi, da bi se dal naš parlamentarizem samo tako ozdraviti, da bi se mu postavil za temelj volivni red, ki bi izključil strankarsko diktaturo, parlamentarizmu pa bi se dal kot korektura senat. Ker imajo senat Francozi, ga lahko imamo tudi mi, ker nismo večji demokrati kot Francozi. Ker sta temelj države dva suverena, kralj in ljudstvo, in ker je ljudstvo volilo svoje zastopnike v parlament, je opravičeno, da tudi drugi suveren, kralj, pošlje svoje zastopnike v senat. Ta senat bi bil sestavljen tako, da bi vanj poslali svoje zastopnike kralj, gospodarske korporacije (razne zbornice), samoupravne enote (oblasti, okraji in občine). Parlament bi volilo ljudstvo. »Obzor« pravi, da bi delegati samouprav prišli iz volivne selekcije. Tako bi se onemogočila strankarsko politična struktura senata in bi bila tudi zajamčena korektura strankarsko političnega parlamenta.

Podpis turško-bolgarske pogodbe

Carigrad, 7. marca. (Tel. »Slov.«) V štedi sta v Angori turški zunanji minister in bolgarski poslanik podpisala turško-bolgarsko pogodbo o nevtralnosti in razsodišču. Sklep te pogodbe je bil predviden že v prijateljski pogodbi iz leta 1925. Pogodba je enaka, kakor jo priporoča Društvo narodov v svojem vzorcu, in nima nobenih zvez s turško-italijansko pogodbo o nenapadanju. Sklep te pogodbe nikakor ne pomenja posebnega uspeha italijanske vzhodne politike. Turčija je čisto naglašala, da želi take pogodbe z vsemi državami, posebno pa z Balkanom. Sklenila je že tako pogodbo z Madjarsko. Z Madjarsko in Bolgarsko nima Turčija nobenih sporov, kakor z Rumunijo, Jugoslavijo, Albanijo in posebno Grčijo. Poseben kurir z zadnjimi grškimi predlogi je došel v Carigrad na svojem potu v Angoro. Grčija je odločena, da prekine pogajanja, če Turčija predloge odkloni.

Za menično sposobnost srbskega kmeta

Belgrad, 7. marca. (Tel. »Slov.«) Bančno društvo je poslalo pravosodnemu ministru spomenico, v kateri zahteva, da takoj stopi v veljavo čl. 97 meničnega zakona, s katerim se daje vsem kmetom pravica, menično se zadolžiti. Kot je znano, dosedaj srbski kmetje niso imeli pravice na menično zadolževanje. Novi menični zakon, ki je bil nedavno sprejet, bo stopil v veljavo šele čez leto dni. Kmetje ne morejo, kot trdi bančna zveza, priti do cenejšega kredita, ker se ne morejo bančno zadolževati. Zato smatrajo banke, da naj se, predno stopi ves zakon v veljavo, takoj uzakoni vsaj čl. 97, ki daje tudi srbskim kmetom pravico, do meničnega zadolževanja in jim daje torej menično sposobnost.

Uredba o obračunalnem času v trgovinah se pripravlja

Belgrad, 7. marca. (Tel. »Slov.«) Uredba o odpiranju in zapiranju trgovin se istočasno pripravlja v trgovinskem in socialnopolitičnem ministru. Iz popolnoma avtentičnega mesta smo zvedeli, da se bo načelno izvedel deseturni delavnik za trgovinske in obrtne obrate. Za gotove težke obrate pa se bo določil izjemni čas. Uredba bo določala razlike med mestom in deželo. Glede uporabe te razlike bo odločba prepuščena velikim županom.

Razporedba sodnikov

Belgrad, 7. marca. (Tel. »Slov.«) V pravosodnem ministru se pripravlja končna razporeditev sodnikov in sodnih uradnikov. Reducirani (odpuščeni oziroma vpokojeni, ako imajo pravico do pokojnine) bodo tisti sodniki in sodni uradniki, ki so nesposobni ali so bili disciplinarno kaznovani, posebno pa tisti, ki so udani pijančevanju. Sodniki in sodni uradniki v Sloveniji v tem oziru ne bodo mnogo prizadeti. Gornje uredbe se bodo glede sodnikov izvršile že pred 1. aprilom.

Stanje vode in ledu

Belgrad, 7. marca. (Tel. »Slov.«) Prometno ministrstvo je z današnjim dnem pričelo izdajati poročila o stanju vode in ledu. Poročilo se glavi: Donava. Voda povsod narašča. Pri Dunaju in Budimpešti nekoliko upada. — Sava. Pri Sisku in Bosanski Gradski, Bosanskem Brodu in Semeu upada. Pri Belgradu in Sremski Mitrovici narašča. — Drava. Pri Osijeku narasla za 10 cm. — Tisa je pri Titlju narasla za 13 cm.

Led. Sava je pri Sisku zabasana s premikajočim se ledom. 15 km pred Bos. Brodom se je led nakopičil. — Donava. Med Kladovim in Severinom je bil led zmerjen. Poškodovani sta bili dve ladji. Vojaštvo minira led pri Džerdapu. Nevarnosti ni.

Kongres slovanskih filologov

Praga, 7. marca. (Tel. »Slov.«) V spomin stoletnice smrti Josipa Dobrovskega bo v Pragi od 6. do 13. oktobra kongres slovanskih filologov.

Kako treba tolmačiti novi zakon o javni varnosti

Belgrajsko »Vreme« z dne 6. marca piše: Z novim zakonom o spremembi zakona o zaščiti javne varnosti se na eni strani spreminjajo in spopolnjujejo gotove odredbe prejšnjega zakona o zaščiti države, a na drugi strani inkriminirajo nekatera dela kot nova, posebna kazenska dejanja proti državi in javnemu redu. Zakon je sprejet, kakor znano, na predlog predsednika ministrskega sveta in notranjega ministra generala g. Petra Živkovića.

Da bi dobili meritorno tolmačenje tega novega zakona, in zato, ker je neki tuji, dunajski list netočno objavil celo odredbe tega zakona, smo se obrnili na pravno avtoriteto, ki je posebno kompetentna za tolmačenje gotovih zakonov, da nam poda strokovno in točno pojasnilo. Ta pravni strokovnjak nam je podal to izjavo:

Propaganda potom tiska,

Kar se tiče prvega člena zakona o spremembah v zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi, predvideva ista kazenska dejanja veleizdaje, kakor že prejšnji zakon o zaščiti javne varnosti, samo s to razliko, da sedaj za njegovo uporabo ni potrebna činjenica, da se hoče s propagando izzivati k izvršitvi kazenskih dejanj proti državi po' m našilja ali na katerikoli način terorizma, tem-eč sadostuje, da je propaganda potom tiska usmerjena na ustvarjanje prepričanja o potrebi spremembe obstoječe državne ureditve in političnega ali socialnega reda, pa čeprav na miren način.

Ta člen, predvidevač nov način izvršitve veleizdaje, določa novo, posebno kazensko dejanje veleizdaje ter nalaga za storilca tega dejanja kazen do petih let težke ječe, ki po dosedanjem zakonu ni bila določena v tej višini.

Izročitev obstoječega reda in dela oblasti zasmehu.

Drugo novo kazensko dejanje, ki ni bilo predvideno s prejšnjim zakonom o zaščiti javne varnosti, je predvideno v enaki obliki v novem kazenskem zakoniku: »Kdor vedoma iznaša ali razširja lažnive trditve s namero, da izroči zasmehu ali preziru državne ustanove, zakone ali uredbe in naredbe oblasti, se kaznuje z zaporom do dveh let ali denarno kazen do 20.000 Din.«

Z novim členom zakona o zaščiti javne varnosti je obseženo tudi izročanje zasmehu in preziru obstoječega političnega ali socialnega reda in dela upravnih oblasti, celo v slučaju, da bi bilo izvršeno delo usmerjeno samo na ustvarjanje nerazpoloženja proti državnim ustanovam, zakonom itd. Ravno tako po tem členu ni potrebno, da se izvršilec tega kazenskega dejanja zaveda svojega dela, temveč ga more izvršiti tudi v zabliodi. Tudi karikiranje predstavitev in objavljane teh karikatur je ravno tako kazensko dejanje te vrste.

Ustvarjanje razpoloženja za plemenski razdor.

Kazensko dejanje, predvideno po čl. 5 novega zakona, pomeni ravno tako nov, poseben zločin, ki pomeni novost v našem zakonodavstvu sploh. S tem členom se prepoveduje vsako delo, ki gre za tem, da se izzove razpoloženje za plemensko razdvojenost ali plemenski razdor pod grožnjo zaporne kazni do enega leta in denarne globe do 10.000 Din. Potemtakem je danes prepovedano ne samo povzročanje plemenske mrinje in prepira, temveč je tudi prepovedano voditi propagando, ki v svojem končnem rezultatu pomeni plemenski separatizem in nestrpnost. Jaz mislim, da je po tem členu zakona kaznivo tudi vsako prepovedovanje teorije, ki ni v duhu ideje narodnega in državnega edinstva.

Propaganda, ki bi ovirala delo samoupravnih oblasti.

Popolnoma novo odredbo predstavlja tudi čl. 6 zakona, po katerem se za propagando ali ustvarjanje razpoloženja, da se državne ali samoupravne oblasti ovirajo v vršitvi svoje naloge ali volbe v njih delu, kaznuje z zaporom do šestih mesecev ali denarno do 6000 Din. S tem se je sigurno hotelo zadeti ono agitacijo, ki se je tajno vršila med posamezniki, da ne sodelujejo bodisi v državnih, bodisi v samoupravnih ustanovah, čeprav so bili odločeni in pripravljeni, da iskreno sprejmejo to sodelovanje. Dosedaj je bilo dosti primerov take agitacije, zlasti ob priliki imenovanja oblastnih komisarjev in pa občinskih uprav. Za ta prestopke je določena zaporna kazen do šestih mesecev ali denarna kazen do 6000 Din.

Raspust strank.

Ista višina kazni je določena tudi v čl. 11, ki se nanaša na neposlušnost napram vladnim odredbam, ki se tičejo razpusta dosedanjih političnih strank, s čemer je hotel zakonodavec dati potrebno sankcijo vsem naredbam, ki so bile izdane v tem zmislu po zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi z dne 6. januarja.

Za vsa kazenska dejanja te vrste, z izjemo dejanj veleizdaje po čl. 3 zakona, so pristojna redna sodišča, za dejanja veleizdaje po čl. 3 tega zakona pa je sedaj pristojno Drjavno sodišče za zaščito države.

Po vsem tem povedanem v resnici novi zakon inkriminira nekatera nova dela kot krivična dejanja, določa kazni za njih stroge sankcije, a je vendar daleč od onih sankcij, ki mu jih namerno s neko tendenco ali vsled neinformiranosti imputira dunajski list, zadostuje samo to, da se omeni, da je po čl. 3 določena zaporna kazen do petih let in ne kazen

Veracruz zopet v vladnih rokah

Na severozapadu še boji, delno uspešni za ustaše

Newyork, 7. marca. (Tel. »Slov.«) Iz Mexico City se poroča, da so po dolgih, krvavih bojih vladne čete zopet zavzele Veracruz. Na posredovanje konzularnega kora je bilo pozno ponoči sklenjeno premirje. Po poročilih newyorških listov je general Aguirre zbežal. S tem je revolucija praktično končana, kakor pravi vladno poročilo. Treba je samo še premagati severozahod. Mehška vlada je že ukinila cenzuro, uvedla vzpostavitev železniškega prometa in popravlja brzojavno mrežo.

Newyork, 7. marca. (Tel. »Slov.«) Čuje se, da se po zavzeju Montereyja nahajajo ustaši, ki se umikajo proti zapadu preko Saltila, v

popolnem razsulu. Celi polki so prešli k vladi. General Escobar skuša dobiti stik z vstaškimi četami v Sonori. Skupina vstašev se nahaja v Oaxaci in je ločena od Veracruz po pogorju. V provinci Sinalta ob Tihem morju se je posrečilo vstaškemu generalu Nanzu, da je odbil vladne čete in zavzel glavno mesto Mazatlan in mesto Guyamas v provinci Sonora. Mobilizacija vladnih čet je stala dosedaj nad dva in pol milijona dolarjev. Vstaške čete se cenijo na 12.000 mož, vladne pa na 60.000. — Hooverjeva prepoved izvoza orožja vstašem je zelo pomagala vladi.

Razburljiv poulični boj v Lvovu

Člani tajne ukrajinske vojaške organizacije skušali oropati denarnega pismonoša

Varšava, 7. marca. (Tel. »Slov.«) V Lvovu se je včeraj vršil razburljiv boj na česti med policijo in tremi člani ukrajinske vojaške organizacije, ki so napadli denarnega pismonoša in ga hoteli oropati. Ko jih je policija zasledovala, je prišlo do streljanja. Ena krogla je zadela stražnika v kapo. Eden izmed roparjev se je spotaknil in padel. Prijeli so ga in našli pri njem dva revolverja. Piše se Roman Maritzak, študent na lvovskem vseučilišču in član ukra-

jinske vojaške organizacije. Drugi ropar je ustrelil v vrat sprevodnika cestne železnice, ki ga je hotel prijeti, in na nadaljnjem begu neprestano streljal na stražnike iz dveh revolverjev. Stražniki so ga končno ustrelili. Pri njem niso našli nobenih listin. Aretirani Maritzak ga noče poznati. Med streljanjem sta bila ranjena tudi dva pasanta. V zvezi s tem napadom je policija aretirala 16 študentov, ki so člani ukrajinske vojaške organizacije.

Primo de Rivera ne odstopi

Madrid, 7. marca. (Tel. »Slov.«) Primo de Rivera je izjavil uredniku »Matine« Sauerweinu, da misli odstopiti šele marca 1831. Diktatura ni trajno postopanje s socialnim organizmom, temveč samo zdravilo za njegovo bolezen. Povrnitev k normalnim razmeram ne sme biti povratek v to bolezen. Med njim in kraljem vlada največji sporazum.

Zanimanje za papežev odgovor na čestitke diplomatov

Berlin, 7. marca. (Tel. »Slov.«) Kakor poroča »Germania« iz Rima, bo imel papež v soboto na skupni avdienci, na kateri bo diplomatski kor čestital k rešitvi rimskega vprašanja, na nagovor doyena, brazilskega poslanika Magaloes de Azeredo, zanimiv odgovor, katerega pričakujejo z napetostjo. Čuje se, da se bo besedilo pogodb objavilo prej, kakor se je nameravalo. Prihodnji konzistorij se bo vršil šele začetkom maja po ratifikaciji pogodb, pri čemer bo papež imel zaključni govor o vseh dogodkih.

Nobilovo obsodbo podpisal Mussolini

Rim, 7. marca. (Tel. »Slov.«) Pripoveduje se, da je Mussolini, ko je pregledal več kot sto strani dolgi protokol o Nobilovi ekspediciji, razburjen zahteval papir in tinto in lastnoručno napisal razsodbo. Za njegovo strogost je bilo v glavnem merodajno to, da se je Nobile prvi dal rešiti in pustil na ledu težko bolnega tovariša. Od odločbe vojnega sodišča je odvisno, ali bo Nobile samo upokojen, ali pa izključen iz vojske. Nobilovo zdravje je menda zelo omajano.

Trockemu se godi vedno bolje

Carigrad, 7. marca. (Tel. »Slov.«) Nadzorstvo nad Trockim, ki v ruskem konzulatu v Periću na dovoljenje za potovanje v Švico, ni več tako strogo, kakor je bilo po prihodu. Sin Trockega lahko svobodno hodi okoli in se imenuje tajnika svojega očeta. Tudi Trocki sme zapustiti konzulat, pa se tega malo poslužuje radi trajno slabega vremena. Njegova bolezen se je nekoliko zboljšala. Potrebno pa je stalno zdravniško nadziranje radi posledic malarije in stare pljučne bolezni. V sosedni sobi Trockega je nastanjen ruski zdravnik.

Albanska samostojna cerkev

Tirana, 7. marca. (Tel. »Slov.«) Na pritožbe grškega nadškofa Thyuterosa Germanosa o ustanovitvi neodvisne pravoslavne cerkve v Albaniji, odgovarja novi predsednik albanskega sv. sinoda dr. Vissarion, da ima po kanonskem pravu pravoslavne cerkve vsak neodvisni narod politično samostojne države pravico do svoje lastne cerkve. Natančno tako je leta 1833 proglasil patriarhat v Carigradu svojo neodvisnost, že l. 1923 je Albanija sama imenovala svoje škofe, ne da bi bil patriarhat proti temu ugovarjal.

Zagrebske vesti

Zagreb, 7. marca. (Tel. »Slov.«) Na soji mestnega finančnega odbora se je razpravljalo o graditvi klavnice in tržnice. Za tržnico je potrebno 21 milijonov, za klavnico pa 53 milijonov. Ker občina ne razpolaga s tolikim kapitalom, bo morala najeti 50 milijonsko posojilo.

Kanadski škof Proudhome je nocoj prišel v Zagreb. Nastanil se je v hotelu »Esplanade«.

Roblje do 20 let, kakor piše ta list. Iz tega se vidi, kako je pisava tega lista daleč od vsake stvarnosti.

Volilne priprave

Po novem volilnem redu se v Italiji ne vršijo volitve po volilnih okrajih, temveč volilec se izreče o celotni državni listi, ki obsega imena vseh 400 poslancev. Kljub temu je na listi poleg poslančevega imena označena tudi njegova pristojnost. Za Gorico je določen edino inž. Caccese, pokrajinski fašistovski tajnik, ki se je priselil iz Južne Italije in je star komaj 33 let. Trst ima štiri kandidate. To so: Francesco Giunta iz Firenze, Fulvio Suvich, ki sta bila že prej poslanca; nadalje priseljenca Domenighini in conte Dentice di Frasso, predsednik upravnega odbora Tržaškega Lloydja. Za Istro ostaneta poslanca Luigi Bilucaglia in Giovanni Maracchi (Mrak). Reka dobi lastnega poslanca v osebi odvetnika Ili Baccicha. Kot zadrski poslanec bo zopet izvoljen Alessandro Dudan. — Volilna propaganda na Goriškem je šele v povojih. Fašistovski tajnik je razdelil deželo v 16 okrajev, vsakemu okraju stoji na čelu »capoc«, ki mora skrbeti za uspešno propagando in kontrolo.

V nedeljo se je vršilo v Solkanu prvo zborovanje. Govoril je pokrajinski tajnik Caccese. — Na Tržaškem vodi propagando tudi pokrajinski tajnik, v predmestju je imel že več sestankov.

»Piccolo« poziva slovenske in hrvaške duhovnike, »najnižje (umili) sotrudnike katoliške cerkve in države na mejje, da gredo na voliče in agitirajo med verniki za fašistovsko listo. Primorska je itak po ogromni večini italijanska in fašistovska. Primorci bodo gotovo storili svojo dolžnost in odveč je vsaka propaganda. Vendar je radovednost in državni interes velevali italijanski javnosti, da pazi, kaj bodo storili slovenski duhovniki. S kakšnim zadoščenjem bi vsi Italijani vzklikli: »Na voliče pojdejo slovenski duhovniki na čelu svojih vernikov v imenu duceja, režima in Italije!«

Primorske vesti

Šolski nadzornik pri goriškem nadškofu. Šolski nadzornik za vso Primorsko g. Mondino se je mudil ta teden v Gorici. Obiskal je tudi nadškofa mons. Sedeja.

Balilla na Goriškem. Pokrajinski odbor fašistovske mladinske organizacije »Balilla« v Gorici je izdal brošuro o delovanju društva na Goriškem. Knjižica vsebuje seznam vseh voditeljev »Balille«. En izvod z vdanostno izjavo, podpisano od vseh voditeljev, je bil poklonjen Mussoliniju. Pokrajinski urad ugotavlja, da je delovanje »Balille« zelo oteženo, ker sta dve tretjini dežele slovenski.

Volga, Volga. Z velikanskim uspehom se igra te dni v Trstu film »Volga«. Značilno je, da je vsem filmom iz ruskega življenja zagotovljen uspeh. Tudi ruski film »Krasine«, ki prikazuje potek Nobilejeve ekspedicije, je dobro obiskan.

Ogromno škodo v Istri je povzročil zadnji mraz. Najbolj prizadeta je Koprščina, in sicer vasi Škofije, Pobegi, Čežarji, Bertoki in deloma tudi Plavje. Grozovita burja je odkrila celo vrsto hiš, odnesla je celo rodovitno zemljo na mnogih krajih in razpršila seme. Velika je škoda na oljkah, mnogo jih je pomrznilo, listje je porumenelo. Krompir je ves zmrazil. Prav ti kraji so lani najbolj trpeli radi suše. V tork se je podala na preteklu v Pulo deputacija, da ga prosi pomoči.

Velik požar. V raškem rudniku pri Labinu je pogorelo pet delavskih hiš, ki so last premogokopne družbe.

Dunajska vremenska napoved. V zapadnih Alpah večinoma jasno, ponoči zmieren mraz, podnevi južno. — V južnih Alpah zjutraj mraz, podnevi znatna topleje.

Italijani narasli za 2 milijona v 6 letih

Rim, 6. marca. (Tel. »Slov.«) Osrednji institut za demografično statistiko objavlja sledeče številke:

Od 1. januarja 1922 do 31. decembra 1928, torej v šestih letih, znaša presežek rojstev nad smrtnimi slučajmi v Italiji 3.225.386 duš. Vpošte-vajoč pa izseljene, ki prekašajo po številu vrnivše se, znaša efektivni narastek prebivalstva, nahajajočega se v Italiji od 1922 do 1927 (podatki za 1928 še manjkajo) — 2.000.000 duš.

Isti urad je izračunal, da je prebivalstvo Italije l. 1700 znašalo 16.447.000 duš s povprečno 53,5 prebivalci na 1 kvadratni kilometer; l. 1800 je znašalo 18.125.000 duš (63,2 na kvadratni kilometer), l. 1900 je znašalo 32.475.253 (113,3), l. 1910 34.681.377 (121), l. 1920 38 milijonov 755.762, l. 1927 pa je znašalo 40.796.000 prebivalcev s povprečno 131,5 prebivalci na kvadratni kilometer. Število Italijanov v inozemstvu, ki je znašalo 271.000 v l. 1871, je naraslo do danes na 9.250.000, tako da je vseh duš italijanske narodnosti na svetu 50.046.000.

Nemški proračun

Nemški parlament je razpravljal o proračunu za l. 1929., ki je sestavljen tako-le:

Redni in izredni izdatki so preračunani na 9825 milijonov mark (ali okoli 130 milijard Din).

I. Od teh gre za likvidacijo vojne 3483 milijonov mark, in sicer:

1. Za londonski dogovor (izplačilo vojne odškodnine po Dawesovem načrtu) 1540,5 milijonov, pri čemur pa ni vstetih 960 milijonov, ki jih plačajo železnice in industrija.

2. Za notranja vojna bremena (zasedeno ozemlje, odškodnine Nemcem v tujini, obsejni posebni stroški, itd.) 270,6 milijonov.

3. Za udeležence vojne in člane stare vojske, vstevši socialno upravo (invalidi) 1671,7 milijonov.

II. Za finančno upravo 514,9 milj. mark.

III. Za obrestovanje in amortizacijo drž. dolgov 435,5 milijonov mark.

IV. Deželam in samoupravnim občinam za upravne potrebe (vključno policijo) 3470,9 milijonov mark.

Od ostalih 1921,2 milijonov mark je določenih:

1. Za vojsko 750,3 milijonov.
2. Za socialne namene 689,9 milijonov
3. Za gospodarstvo 255,4 milijonov.
4. Za kulturne namene 39,6 milijonov.
5. Za zdravstvene namene 7,4 milijonov.
6. Za policijske svrhe 5,8 milijonov.
7. Za vse ostale upravne panoge (državni predsednik, parlament, zunanje misije, notranje, gospodarsko, delovno, prehranbeno, prometno ministrstvo) 124,8 milijonov mark.
8. Za skupne upravne izdatke 48 milijonov mark.

Belgrajske vesti

Belgrad, 7. marca.

Prometni minister dr. Korošec je bil danes popoldne ob 5 v avdienci.

Madjarski poslanik na našem dvoru Förster je danes obiskal namestnika zastopnika zunanjega ministra dr. Mažuraniča. Razgovarjala sta se o razmerju med obema državama, zlasti o sporu glede imetja Belja in Topolovea.

Stroga navodila velikim županom Hrvatske, Slavonije in Vojvodine je izdalo trgovinsko ministrstvo o postopanju v poslovnih sporih med delodajalci in delojemalci.

Opremljanje nove narodne skupštine bi se bilo imelo pričeti 15. marca. Sedaj se je to vprašanje odstavilo z dnevnega reda.

Spomenica glede domače obrti in krošnjarstva se je predložila trgovinskemu ministrstvu.

Zagrebski vseučiliški rektor dr. Belobrk se mudi v Belgradu. V soboto ga bo sprejel predsednik vlade. Belobrkov prihod v Belgrad je v zvezi z vseučiliškim zakonom.

Izvolitev Milivoja Crnadka za predsednika zagrebske trgovinske zbornice je trgovinsko ministrstvo potrdilo. Zaoobljubo bo Crnadak položil v roke zagrebskega velikega župana.

Za načelnika gradbenega oddelka belgrajskega železniškega ravnateljstva je imenovan Zivojin Iljić.

Posojilo Hipotekarne banke v znesku 6 milijonov švicarskih frankov se bo uporabilo za javna dela in zasebna posojila.

Zastopniki izvoznikov so bili danes pri predsedniku vlade radi voznih olajšav za izvoz žita po kilometerskih stopnjah.

Novi vozni red, ki naj stopi v veljavo 15. maja, je v prometnem ministrstvu izdelan. Ministrstvo ga bo poslalo vsem ravnateljstvom v proučevanje.

Telefonski razgovori s Švico se bodo pričeli s 16. marcem. Proga bo šla preko Subotice in Budimpešte.

Po poročilu rudarskega ravnateljstva se je v naši državi v letu 1928 produciralo 355.000 ton črnega, 3.655.000 ton rjavega premoga in 1.030.000 lignita.

Sovjetski film »Selo greha«, ki se je par dni predvajal v Belgradu, je policija prepovedala.

Zgorela je danes v Belgradu parfumerijska trdnja »Sloga« na Terazijah nasproti kavarni »Moskve«.

Kaj je novega

Koledar

Petek, 8. februarja. Janez od Boga. — Jutri: Frančiška Rimska.

Zdravstveni dom ob Krki

Crklje ob Krki, 6. marca.

Zdravstveni dom bo pričel poslovati dne 21. marca, torej čez 14 dni! Slovesna blagoslovitev in otvoritev bo pa — kot je bilo sklenjeno danes — na binkoštni ponedeljek!

V delokrog tega zdravstvenega doma bo spadalo poleg drugega tudi enajst osnovnih šol (Cerklje, Bušča vas, Črčeva vas, Sv. Križ, Kostanjevica, Podlog, Raka, Leskovec, Čatež, Velika Dolina in Stojdraga) z nad 2000 učenci. — Zdravnik g. dr. Vidmar iz Krškega bo prihajal ordinirati tedensko dvakrat, ob torkih in četrkih. Kopalnice bo odprto redno ob sobotah, delno tudi ob drugem času. — Zdravstveni dom je velika dobrota za Krško dolino.

Nad 15 milijonov za pijačo

Slovenjgradec, 5. marca.

Na podlagi uradnih podatkov se je l. 1928. v okraju Slovenjgradec, t. j. v sodnih okrajih Slov. Gradec in Šoštanj za alkohol izdalo 15.343.484 Din. Ta ogromna vsota se porazdeli na razne vrste alkohola sledeče:

Za 1.119.136 litrov iztočenega vina se je izdalo 13.429.632 Din. Piva smo popili 130.598 litrov, kar pomeni 1.175.882 Din. Zganja je šlo 23.921 litrov in z njimi 717.630 Din, likerjev pa 521 litrov za 20.840 Din.

Iz teh podatkov, ki so popolnoma zanesljivi, se pač lahko razvidi, da smo še zelo, zelo oddaljeni od prave kulture in civilizacije.

Zalibog ni tako samo pri nas; tudi po mnogih drugih krajih je tako, ali pa še slabše. Ponekod pije vse, bogataš in revež; samo živina je še trezna.

Čez 8 let odkrit umor

Ormož, 6. marca.

V vasi Strmec na Hrvaškem, oddaljeni od Ormoža eno uro, so pred kratkim prišli na sled grdnemu zločinu, ki se je zgodil že pred 8 leti. Takrat je na skrivnostni način izginil zelo bogat trgovec s sadjem. Vse iskanje in poizvedovanje je bilo brezuspešno. Potem se je stvar skoro pozabila.

Te dni pa se je pri neki imoviti in znani hiši spila dekla z domačimi, zapustila službo in šla oblaški pokazat sled za umorjenim trgovcem. Prišli so orožniki, posekali lepo 8 let staro jablano, ki je rasla na dvorišču in začeli kopati. In res so našli človeško okostje.

Vse kaže, da je to okostje tistega trgovca, ki je izginil pred 8 leti. Morilci so zagrebli truplo na dvorišču. Da bi zabrisali vsako sled, so zasadili na grob jablano. Toda niso mogli zabrisati sledu v duši one ženske, ki je bila morda tudi na kak način soudeležena, vsaj z dolžnostjo — močanja. Sadovi te jablane bodo najbrže hudo trpki in bridki.

Vaš dopisnik se bo še podrobneje za to zanimal in poročal.

Šlezjski premog

zopet v zalogi Družba Ilirija Telef. 28-20

Muslimane kosi jetlika

Sarajevo, 5. marca.

Poleg alkohola in spolnih bolezni pomori največ ljudi tuberkuloza, ki se je začela v Sarajevu širiti na strahovit način. Posebno muslimani so podvrženi tej strašni bolezni. Na jetiki muslimanov umrje mnogo več kot drugih. Vzrok so slaba stanovanja, še slabša hrana, dostikrat pomanjkanje in lakota, včasih pa tudi neredno življenje. Tekom l. 1928. je v Sarajevu umrlo na jetiki 161 oseb.

V starosti od 1 do 10 let jih je umrlo 19. Od 10 do 20 let 10, od 20 do 30 let 41, od 30 do 40. leta 36, od 40. do 50. leta 29, od 50. do 60. leta 17, od 60. do 70. leta 8, od 70. do 80. leta pa le 1. Kakor je videti, je jetika pokosila največ mladence in deklet v najboljših letih od 20. do 30. leta. Velik je tudi procent otrok, ki so postali žrtev jetike že v zgodnji mladosti.

Največ je umrlo ljudi v mesecu maju (21) in juniju (20), ko je zrak najbolj vlažen, najmanj pa v avgustu (5) in oktobru (8), ko je pri nas ožiraje suho. Med umrlimi je bilo 95 moških in 66 žensk. Kakor že zgoraj omenjeno, je največji procent umrlih muslimanov, vendar česar bo treba na nje v socialno higijeničnem oziru obračati posebno pozornost.

To so podatki iz Sarajeva. Pa tudi po deželi ni v tem oziru dosti boljše.

Ostale vesti

★ Sedemdesetletnico je obhajal pred tedni g. Anton Lobnik, posestnik in gostilničar v Orehovi vasi. Znan kot pravi krščanski mož poštenjak, domači pesnik uživa splošno spoštovanje. S ponosom lahko gleda jubilar na svoje življenje. Zelimo, da bi tudi 80letnico obhajal tako srečno in častno!

★ Dobrovoljci, ki se še niso oglasili radi prošnji za nova uverjenja in oni, ki jih še niso dostavili tuk, odhodu. Naj store to v kratkem, ker rok poteka. Odbor jih bo sprejemal samo še do vključno 17. t. m. — Odbor.

★ Izplačilo razlik aktivnim poštanim nameščencem. Upokojeni poštni uslužbenci so prejeli polovico pripadajoče jim razlike že minuli mesec. Ker aktivni nameščenci v poštni službi niso tiste dni dobili polovice razlike, so se je širiti govorice, kakor da se osebe v območju ljubljanskega ravnateljstva razlika ne bo izplačala, češ, da je zmanjkalo kredita. Jasnje je, da so te govorice brez vsake stvarne podlage in bodo tudi aktivni poštni uslužbenci v bližnjih dneh prejeli prvo polovico dolžne jim razlike.

★ Smrtna kosa. Umrli je na Dunaju 3. t. m. na srčni kapi dr. Josip vitez Schneid, dvorni svetnik in šef prez pisarne upravnega sodišča na Dunaju v 60. letu starosti. Pokojnik je bil sin bivšega slovenskega državnega posl.

★ Pri peapnenju arterij možgan in srea se z dnevno uporabo male množine naravne »Franz-Josef« grencice doseže odvajanje brez večjega napora. Znameniti učitelji klinik za notranje zdravljenje so dosegli s »Franz-Josef« vodo najboljše uspehe za čiščenje črev celo pri polstransko ohromelih bolnikih. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

»Glejte, kakšno čudno snidenje! Ali se še spominjate, don Lopez, na tisto znamenito šahovsko partijo, ki sva jo v Escorialu igrala pred kraljem? Takrat je Filip položil roko na mojo ramo in z blagonaklonjenim nasmehom opazoval najino igr. In zdaj — kakšna sprememba! Ah, ni kar tjavendan dejal nekdan Cervantes: »Vse naše življenje je prav za prav navadna šahovska partija. Ljudje sličejo po svojem stanu večalimani šahovskim likom na šahovnici, ki jih premika tam gori tisti veliki igralec, na čigar mig zaključuje smrt s potezo in končnim šahmatom vso živlensko igr.«

»Resnično, prav pravite, gospod vojvoda. Toda v tem, za Vas tako resnem trenutku je po mojem mnenju — bolj potrebno, bavit se s stvarmi, ki neposredno zadevajo blagor in rešitev Vaše duše.«

Toda don Guzman, kakor da je preslišal ta opomin, je zamišljen nadaljeval:

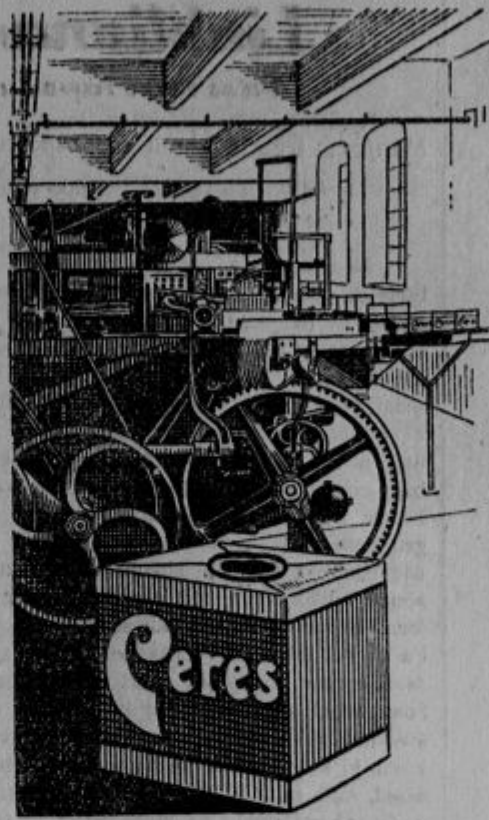
»Tudi jaz sem se že veselil marsikatero zmage v plemeniti šahovski igri in še zdaj se s prav istim veseljem spominjam nanjo. Čujte torej, na kaj sem se pravkar domislil! Ostajata mi še skoraj dve uri, preden odidem iz te solzne doline. Mislim, da bi jih bolje ne mogel porabiti, nego če skupaj zaigrava partijo šaha, v katerem ste vedno neprimerno bolj mojster. No, kaj pravite k temu?«

Mladi škof se je svarače ozrl nanj.

»Don«, je vzklilni prestrašen, »menda vendar spoznavate tudi Vi, da je za Vas mnogo važnejše, odvrtni misli od posvetnih stvari in jih navrniti k svojemu Stvarniku, da vam bo milostljiv sodnik.«

»Pomirite se, dragi škof«, je odvrnil vojvoda, »vedite pa, da umiram lahko in mirno, ker mi je vest čista in se zavedam svoje popolne nedolžnosti. Razen tega je to moja zadnja prošnja k dragemu prijatelju in prepričan sem, da mi njene ugoditve ne bo odklonil.«

»Naj se zgodi torej po Vaši volji!« je z globokim vzdihom odgovoril duhovnik. »Prosil

Cista je surovina, čiste so tvornice, čisto je predelavanje — torej je popolnoma čista tudi splošno znana izborna Ceres jedilna mast.

Čudovito delo modernetehničke zavijalnega stroja, s katerim se vsako leto zavije in odpremi na milijone kod znane Ceres jedilne masti.

Ceres jedilna mast je zajamčeno čista maščoba iz kosovih orehov, je zelo tečna, lahko prebavljiva, nadvse izdatna ter se ne pokvari.

CERES, jedilna mast.

Schneida, je študiral gimnazijo v Ljubljani, kjer ima še mnogo prijateljev iz teh let, je vstopil v politično službo v Tropavi v Šleziji in potem služil do svoje smrti v tajništvu upravnega sodišča na Dunaju. Vsako leto je prihajal na počitnice na svoj krasno ležeči gradič Zaprice pred Kamnikom. Ljubil je iskreno našo domovino in naše ljudstvo, govoril rad in neprisljčno slovenski ter bil mož izredno ljubeznivega, prirčnega in vseskoz plemenitega značaja. Zapušča tri nedorasle otroke od 12 do 16 let, ki so s smrtjo izredno skrbnega očeta postali popolne sirote. Blagemu možu — blag spomin! — P. — Umrli je na Dunaju 16. febr. znameniti kipar Johannes Scherpe v 79. letu svoje starosti. Poleg mnogobrojnih drugih spomenikov sta njegovi deli tudi Miklošičev doprni kip v arkadah dun. vseučilišča in enak mramornati kip v Ljutomeru. Mavčni model teh kipov ima študijska knjižnica v Mariboru.

★ Današnje vreme. Danes je kazal termometer v Ljubljani minimalno — 7° C, maksimalno + 4.1° C; v Mariboru min. — 5° C, maks. + 3° C; v Zagrebu min. — 4° C, maks. + 3° C; v Belgradu min. — 5° C, maks. 0; v Skoplju min. — 12° C, maks. 0; v Splitu min. + 3° C, maks. + 6° C. V Ljubljani in Mariboru mirno in jasno. — Snežena plast je v Ljubljani debela še 11 cm, v Mariboru pa 37 cm.

★ Izseljevanje v Holandijo je po ugotovitvi našega delegata na licu mesta neugodno, ker ni dobili dela. V koliko se izprazni kako mesto se isto zasede s kvalificiranim delavcem iz sosedne Nemčije, kjer raste nezaposlenost. Sreski poglavarji so

dobili nalog, naj se pred izdajanjem potnih listov obračajo na izseljeniški komisariat v Zagrebu radi ugotovitve možnosti zaposlenja.

★ Zračni promet Belgrad—Zagreb se bo začel 15. marca, če bo dotlej skopnel sneg.

★ Finance zagrebške občine so se pretrale na seji finančnega odseka občinskega odbora pod predsedstvom župana dr. Skulja. Izkazalo se je, da bo občina potrebovala večjih posojil za svoja dela, ker dohodki mesta ne zadostajo. Govorili so tudi o tem, da bi Zagreb dobil krematorij. Sklenili so to vprašanje študirati. No, resnično, to vprašanje za Zagreb ni pereče. Bolj važne so bolnice in druge socialne naprave. Krematorij pa je luksuz, ki si ga lahko privoščijo bogatini, ki hočejo s tem manifestirati nasprotstvo do katoliške Cerkve. Ampak revežem s krematorijem ne bo pomagano.

★ Občinski lovi občin Podhruska in Gozd se bodo oddajali v zakup na javni dražbi v sredo dne 10. aprila 1929 ob 10 pri sreskem glavarju v Kamniku v uradni sobi št. 6 za dobo nadaljnjih 4 let in 10 mesecev, to je za dobo od 1. junija 1929 do 31. marca 1934. Dražbeni pogoji so med uradnimi urami pri sreskem glavarju v navedeni uradni sobi na vpogled.

★ Veliki letni živinski in kramarski sejem v Čušperku (pri kolodvoru) se vrši v ponedeljek, dne 11. t. m. Ker je pričakovati tujih kupcev, se prodajalci vabijo, da priženejo dosti raznovrstne živine na ta sejem.

Ne mislite svojih otrok z rib m o m e m . Mesto ribjega člja dajajte Vašim otrokom

JEMALT

ki ma zelo prijeten okus in vonj, otroci pa ga jemijo z največjo slastjo, kakor kako slaščico. Dobiva se v vseh lekarnah v malih zavitkih po Din 25- in v velikih zavitkih po Din 42-.

T. Koči — Fr. Radešček:

Šahovska partija

(Dalje.)

II.

V nizki, polmračni ječi, ki ji je vsa oprema bila le grobo zbita miza in stol, se je zamišljen sprehajal na smrt obsojeni medinsko-sidonski vojvoda Guzman de Calatrava. Slaboten svetlobni žarek je prodiral skozi majhno zamreženo okence in obsvetljeval del z opeko tlakovanih tal in preprosto leseno razpelo na steni, edini okras v tem mračnem in tesnem prostoru.

Zdajpazdaj je od zunaj odmel bobneči korak straže, vmes pa po katera robata beseda iz sicer nerazumljivega glasnega govorjenja krvnikovih pomagačev, ki so prišli na poziv svojega mojstra Ferdinanda Calvareza in zdaj nestrpno čakali na svoje delo. Njih robati glasovi so neprijetno udarjali na jetnikovo uho in ga motili v njegovem globokem premišljevanju.

V tem je zarožljaj ključ v ključavnici in v ječo je vstopil don Ruy Lopez, za katerim je stari ječar takoj spet skrbno zaprl vrata.

Molče in samo z globokim, resnim pogledom sta se pozdravila oba moža. Videlo se je, kakor bi se obe njiju duši sporazumeli v tem enem edinem trenutku.

Z jasnega in odločnega vojvodovega obličja je mladi duhovnik razbral odsev globokega duševnega miru, ki ga nudi človeku le zavest njegove popolne nedolžnosti. Prav tako pa tudi Guzmanu ni ušel izraz iskrenega sočutja, ki ga je tako vidno očitovalo Lopezovo obličje in obenem tudi prisiljenost k vlogi, določeni mu po kralju.

Don Lopez je vojvodo pokazal kraljev pristan in ga z nekoliko jednatimi besedami obvestil o svojem poslanstvu. Jetnik se mu je vpljudno priklonil, nakar je skoraj brezbržno pripovedoval:

RAZVOJ DOJENČKA zavisi od matrne hrane. Mati sama dvigne svojo moč, pomnoži si mleko, izboljša njega kakovost in je obogatiti z vitamini, ako vedno rabl OVOMALTINE.

Glavo pokonci!

Ne uklonite se pri prvem napadu prehlada, gripe, influencae

Pyramidon

Tablete

so priznано sredstvo proti glavobolu in vročini, glavnih pojavih pri tistih boleznih.

Prisne samo v originalnem zavoju „Moloch-Gesam“.

★ I. glavna skupščina Jugoslovanskega kemijskega združenja ki je bila odgledana radi pomnjenja kuriva, bo v soboto, dne 9. marca, ob 17. uri v mali predavalnici kemijskega inštituta na Mažuraničevem trgu 29. Dnevni red nespremenjen. Po skupščini ob 20. uri sestanek v kleti restavracije hotela Esplanadea. — Odbor.

★ Državna taksa na avtomobile. Avtomobilski klub, sekcija Ljubljana, pojasnjuje: V zadnjem času so se pojavile razne, deloma nasprotujoče si vesti, češ, da je odpravljena enkratna letna taksa na vozilo in se pobira ponovno od vsakokratnega lastnika tako da bi bila plačati letna taksa za vozilo, čim menja lastnika. Tudi se je pojavila nejasnost glede interpretacije naknadne določbe o višini takse, če menja voz lastnika šele v drugem, tretjem, oziroma v zadnjem četrtletju. V naslednjem podajemo točno pojasnila: Višina državne takse je letnih Din 3000, ki se vplača vnaprej do konca januarja, v Ljubljani in Mariboru do konca februarja. Taksa je odmerjena na vozilo in ne na lastnika. Če se voz med letom proda, novi lastnik ne plača več nobene takse (razen prijavne takse Din 100). Kdor kupi med letom nov voz, plača državno takso samo za isto četrtletje, v katerem je voz kupil in za ostala do konca leta. Taksa za eno tromesečje se računa na Din 750. N. pr. kdor kupi nov voz med 1. januarjem in 31. marcem, mora plačati Din 3000, kdor ga pa kupi v času od 1. aprila do 31. junija, plača samo tri četrtine, to je 2250 dinarjev. Nov voz, kupljen med 1. julijem in 30. septembrom, plača Din 1500, in v zadnjem četrtletju kupljen nov avtomobil plača samo Din 750. Ponavljamo, da se nanaša ta ugodnost na nove, neregistrirane avtomobile, kupljene med letom in da vozila, za katera je bila že vplačana letna taksa, niso več podvržena taksi-ranju za tekoče leto, čeprav menja lastnika. Vse p. n. člani Avtomobilskega kluba, ki bi imeli glede interpretacije zgorajšnjih ugodnosti s strani oblasti kakšno pritožbo, pa naprosamo, da nam iste sporoče v klubovem tajništvu. Kongresni trg 1. l.

★ Davkoplačevalci, ki izvršujejo kako podjetje, trgovino, obrt ali sploh kak samostojen poklic, pa še niso vložili davčne prijave za pridobitno za leto 1929, se opozarjajo, da to store do 15. marca. Predpisane tiskovine kakor: Davčna prijava za pridobitno (pola 1 Din), Pri-pomoček za sestavo davčne prijave za pridobitno (komad 2 Din), Prijava za pavšalno plačevanje poslovnega davka (komad 1 Din) ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Podpirajte „S'ov. Stražo“

tega poznal kot glavnega sovražnika dona Guzmána. Toda kaj naj mu pove ta neznanec? Morda kako brezpomembno malenkostnost, ki ji je pripisoval bržčas preveč moči za maščevanje nad svojim sovražnikom. Kljub temu je bil že pripravljen, slišati njegovo obvestilo.

»Govorite torej!« ga je pozval kratko.

»Prav rad, blagorodni gospod. Toda nikakor ne na javni ulici, kjer naju more vsak opazovati. Tam na vogalu je majhna, neznatna krčma, ki je v tem času navadno vedno brez gostov. Prosim torej plemenitega gospoda, da mi tja sledi, da se bova mogla o vseh zadevah nemoteno porazgovoriti.«

»In če Vaši želji ne ugodim?« je vprašal grof Ossuna, ki se ga je vprav znova polastilo novo nezaupanje proti neznanecu.

»O, prepričan sem, da moje prošnje ne boste odklonili, plemeniti gospod,« je dejal tujec s prepričevalnim glasom, »ker je vsemu Madridu dobro znano, da neustrašni in plemeniti grof Ossuna doslej še nikogar od svojih prijateljev ni zapustil v stiski, tem manj pa, če tej osebi grozi kaka nevarnost.«

Te besede, izgovorjene s tihim, vendar z živahnim glasom, niso bile brez učinka na grofa. Nehote se mu je v duši pojavil obraz trpečega dona Guzmána. Naglo se je odločil.

»Prav imate, pojdva torej. Toda prej še eno vprašanje: Kako me poznate in kdo ste Vi?«

Neznanec se je nalahno nasmehnil.

»Moj Bog, kdo bi ne poznal uglednega in občepriljubljenega grofa Ossuna, ki ga ves Madrid označuje in spoštuje kot dobrodušnega revežev? Kar pa mojo skromno osebo zadeva, sem plemenitemu gospodu vedno radevolje na uslugo kot Riccardo, nekdanji pisar in zaupnik grofa iz Biscaye, ki je že poskusil zavratno spraviti me spoti, ko je zvedel, da mi je znana marsikatera zanj nevarna skrivnost.«

Grof Ossuna ni odgovoril. Namignil je samo z roko, da je pripravljen, slediti mu. V

Ljubljana

Nočna služba lekarn.

Nočno službo opravljata lekarni Sušnik na Marijinem trgu in Kuralt na Gosposvetski cesti.

Zvezda in drugo

Nisem poseben prijatelj peresa. Res ne. Dokaj bolje se počutim, ako držim v roki žlico ali vilice, seveda ne kar tako brez potrebe. Toda, ne morem si kaj, danes moram vendarle zopet prijeti za pero ter Vas pohvaliti, da ste se dobro odrezali. Vas sedaj že razumem. Včasih je pač treba, da se prime z rokavicami. Kdor ima nežno kožico, že občuti tudi prijem z rokavico. Krokodilove kože se pa baje niti topovska krogla ne prime. Nejevoljni pa bodete najbrže, da Vas zopet nadlegujem in kar groza me je, ko v duhu gledam Vaše, v jezne gube nagubano čelo in slišim Vaše pikre besede: »čemu toliko čenča, saj Zvezda še vedno stoji, za senco se mu pa menda tudi še tako silno ne mudi.« Pa ni res tako, kakor pravite. Dokler se ne bodo zacelile rane, ki so jih zadali našim kostanjem, ne bom mogel mirno zatisniti oči. Ko bi te kostanje markirali tako, kakor so markirali drevje na Golovcu, ki kaže smer k Jesihu v Rudnik, bi ne črhnil besed, toda rane s kakršnimi so markirali kostanje v Zvezdi, mi gredo na živce. Sicer je taka markacija tudi »izem«, toda nikakor ne tak, kakršni so drugi izmi, ki so jih iznašli akademsko izobraženi možje.

Ta markacija pa ima poleg svoje senčne strani tudi solčno stran. Na primer: kdo bi si doslej mislil, da se dandanes markirajo predmeti, ki jih nameravajo »reducirati« — ta izraz je nam vsem vedno na jeziku. — Se le kostanji v Zvezdi so mi s svojimi zvezdastimi ranami odprli oči. Zadnjič namreč, ko je nek zagrebski dnevnik zabil svojim bralcem in čitateljem pretresljivo vest o ukinitvi ljubljanske univerze vsled česar se je občinstvo strahovito razburilo in je tudi v meni prvi hip zavrela kri, sem se takoj spomnil markacije kostanjev in nemudoma hitel k univerzi ter temeljito preiskal vso palačo. Toda markacije s sekuro ali s krampom, ki napoveduje v novejšem času redukcijo, nisem našel na njej. Tedaj sem pa tudi takoj vedel, da bo vest o ukinitvi univerze navadna raca in težak kamen se mi je odvalil od srca. Prosim, pojdite še Vi pogledat, da se boste popolnoma pomirili. — Ljubljancem.

XXI. prosvetni večer bo veljal enemu izmed največjih mož sedanje dobe, kardinalu Mercieru. Predavanje o tem možu je prevzel g. prof. Jakob Šolar. Skioptične slike nam bodo predstavile življenje in delovanje onega moža, ki je med svetovno vojno vzbudil pozornost cele Evrope. Predavanje se začne nočjo ob osmih v beli dvorani hotela Union.

Mož, ki bi na nepošten način rad postal učen. Te dni smo brali, kako je neki ameriški vlomilec hodil in knjižnico študirat kemijo in zraven krast. Postal je tako učen, da je s svojo učenostjo, ki jo je porabljal pri vlomih, spravil v zadrego vse strokovnjake s policijo vred. Kaj, četudi v Ljubljani nimamo takega tiča. Iz društvene pisarne društva »Preporode«, ki ima svoje prostore v areni Narodnega doma, je namreč nekdo ukradel kar 105 knjig. To je skoro že cela knjižnica. Ker pa je policija mnenja, da mož teh knjig ne bo študiral — študirati bo imel čas potem, ko ga policija dobi —, ampak da jih bo hotel prodati, se svare vsi ljubitelji knjig pred nakupom. Posebne se na te knjige opozarjajo antikvarji. Ampak, če bo pa mož le študiral? Potem bo težava.

Vlomilec v železniške vagonc prijet. V Ljubljani na glavnem kolodvoru je bilo vlomljeno v vagon in ukradeno več kave, manufakturnega blaga in praznih vreč. Policija je vlomilca že izsledila in aretirala. Je to neki Franc K., ki se je klatil po Ljubljani in okolici. Sedaj bo železnica nekaj časa imela pred njim mir.

naslednjem trenutku sta zginila oba moža v vratih zakotne krčme.

III.

Medtem sta bila v Escorialu kralj in grof iz Biscaye dokončala svojo šahovsko partijo.

Filip II. je šinil s pogledom na okrasno stebrovito uro, ki je stala nedaleč od njega na mizi.

Prva z obeh ur, določeni vojvodi za poslednji rok, je pravkar minila.

»Grof iz Biscaye,« je dejal kralj k nazvanemu, »ura, v kateri neha živeti Vaš neprijatelj, se približuje.«

»Moj neprijatelj, pravite. Kraljevska Milost?« je vprašal grof s hlinjenim presenečenjem.

»O, kaj sem se morda motil v Vas? Kaj mar ni bil, kolikor nam je znano, don Guzman Vaš tekmeč, ko ste se poganjali za roko prestolne Estelle? No, le pomirite se, nočem se dalje dotikati boleče te rane. Pač pa Vam hočem pokazati pot, kako boste dosegli svojo željo. Glejte, še eno uro — in krasna vojvodinja bo vdovla! Mi pa v svoji oblasti, da se Vam oddolžimo za zasluge, storjene našemu prestolu, bomo skrbeli za to, da grof iz Biscaye postane vojvoda Sevilski in guverner v Valenciji, a najkrajšnja žena — tovarišica njegovega življenja. To vam naj bo najboljši dokaz naše kraljevske naklonjenosti za usluge, izkazane naši osebi. Podajte tam na mizi pripravljeni dekret, da stavimo nanj svoje ime.«

Grofov obraz je zasijal od nepopisne radosti. Toda, kar nenadoma se je nehote stresel. Ni mu namreč ušlo, da so ga mnogi od navzočih plemičev ošinili s prezirljivimi pogledi. Z negotovo roko je segel po zahtevani listini, da jo poda kralju, ko so se vrste dvorjanov znova odprle in je grof Ossuna z nekimi listinami v roki naglo stopil pred kralja.

Filip II. je mračno pogledal nanj in rekel: »Torej, grof, ali nam končno prinašate vest, da je naš ukaz bil že izvršen?«

(Dalje.)

© Nesrečen skok čez plot. Ko je Mihael Bukšič v četrti jutraj preskočil vrtno ograjo na Tržaški cesti št. 24 je padel tako nesrečno, da si je zlomil v členku levo nogo. Morali so takoj poškodit rešilno postajo, nakar je bil odpeljan v splošno bolnico.

© Ukraden samokres. Neki neznanec se je splazil v stanovanje trgovca Franca Kosa v Zidovski ulici št. 5 in mu ukradel samokres vred 150 Din.

Maribor

SLOVENSKA STRAŽA V MARIBORU USTANOVljena.

V sredo zvečer se je vršil v mali dvorani Zadrugne gospodarske banke ustanovni občni zbor mariborske podružnice Slovenske straže. Občnega zbora se je udeležilo lepo število zastopnikov naših mariborskih kulturnih organizacij. Navzgor je bil tudi glavni tajnik Slovenske straže g. David Doktorič iz Ljubljane. Ustanovni občni zbor je otvoril in vodil predsednik Prosvetne zveze dr. Josip Hohnjec, ki je v globokih ter programatičnih izjavah utemeljeval potrebo narodno-obrambnega dela in orisal smernice delovanja Slovenske straže, kakor na ogromno narodno-obrambno delo v Nemčiji in Avstriji. Ob zaključku svojega instruktivnega govora je poudarjal, da se bo vršilo delovanje Slovenske straže v plemeniti kooperaciji z drugimi narodno-obrambnimi društvi in organizacijami ter da bodo vrhovno načelo pri njenem delovanju vzvišene kraljeve besede: Srbi naj bodo dobri Srbi, Hrvati dobri Hrvati, Slovenci pa dobri Slovenci; vsi skupaj pa ponosni Jugoslovani. Nato je spregovoril glavni tajnik Slovenske straže g. David Doktorič, gorški begunec. Podal je v kratkih potezah sliko dosedanjih uspehov Slovenske straže na narodno-obrambno polju, naglašajoč potrebo vzgoje čvrste državljanske zavesti in narodnega ponosa. Govorili so še g. Mohorko kot odbornik tukajšnje podružnice Jugoslovanske maticе, bivša narodna poslanka Vesjenjak in Žebot ter dr. Veblo, ki je sporočil iskren pozdrav predsednika propagandnega odbora tukajšnje Narodne odbrane dr. F. Millerja Slovenski straži v Mariboru ob njeni ustanovitvi. Tudi je prečital predsednik dr. Josip Hohnjec pismo, ki ga je poslal ustanovnemu občnemu zboru Slovenske straže tukajšnji odbor Jugoslovanske maticе, v katerem se pozdravlja njena ustanovitev ter se izreka želja, da bi se vršilo delovanje obeh narodno-obrambnih organizacij v zamejstvu plemeniti kooperacije. — V odbor novostanovljene podružnice Slovenske straže so se izvolili: prosvetni šef dr. Franc Kotnik kot predsednik; prof. dr. Sušnik, šef oblasti finančne uprave Jernej Božič, prof. dr. Janko Kotnik, oblastni uradnik dr. Kukman, inž. Lambert Muri in Marko Kranjc kot odborniki. V razsodišče so se izvolili: oblastni komisar dr. Leskovan, ravnatelj bogoslovja dr. Cukala, mestni župan dr. Juvan, msgr. I. Vreže in notar dr. Bartol.

□ Pomožni škof dr. Ivan Tomažič je večeraj odpotoval v Rim, kjer se bo poklonil svetemu Očetu ter mu poročal o škofijskih zadevah.

□ Orlovka akademija se tudi letos vrši na Jožefovo v veliki unijski dvorani. Vse mariborske orlovke edine pridno vežbajo in se pripravljajo, da bo prireditel v višini. Mariborska društva prosimo, da ta dan opuste morebitne svoje nastope.

Mariborskim dobrovoljcem! Podpisani naznaja: Po Zakonu o dobrovoljcih je upravičen samo g. minister vojske in mornarice za izdajo dobrovoljskih legitimacij. Vsi tisti, ki ste meni svojčas poslali prošnje za priznanje dobrovoljstva in do sedaj še niste prejeli rešitve, vložite v smislu čl. 1. 2. odstavka »Zakona o dobrovoljcih« in v smislu čl. 1. toč. 5. »Pravilnika za izvrševanje zakona o dobrovoljcih« najkasneje do 24. marca t. l. zadevne prošnje na ministrstvo vojske in mornarice. V prošnji navedite: 1. Dan, mesec in leto rojstva, 2. ali ste pismen, 3. čigav državljan ste sedaj, 4. ali ste bili med delovanjem naš ali inozemski državljan, 5. razložite morate vse delovanje, po katerem uveljavljate pravice do dobrovoljstva. Če mogoče, navedite čas, ko se je to godilo (dan, mesec in leto) in okolnosti, v katerih je to bilo: ime starejšine, pri katerem je to bilo in s katerim ste delovali. Če ste bili v bojih, navedite, v katerih bojih, čas in kraj, kakor tudi starejšino, odnosno tovariša, ki so bili takrat skupno z Vami in ki morajo potrditi Vaše navedbe. (Obširna navodila so objavljena v Uradnem listu št. 93 in 118 iz leta 1928.) — V Mariboru, dne 5. marca 1929. — Divizijski general v pok.: R. Maister, I. r.

□ Nezgode. 45letni hlapec Martin Sever je spravil sneg s strehe na Aleksandrovi 41; pri tem je izgubil ravnotežje in padel. Dobil je težke telesne poškodbe na glavi. — 56letna zasebnica Marija Šauperl iz Vrbovega dola je spodrsnila na zledenih tleh ter si pri padcu zlomila levo nogo. — 56letni dmnar iz Žitenecev Karl Rašl je ravnal neprevidno z neko razstrelivno snovjo, ki mu je odtrgala prste na desni roki. Vse tri so odpeljali v bolnišnico.

□ Pridobinski davčni zavezanci (industrianci, trgovci, obrtniki in oni, ki izvršujejo samostojno kak poklic) se opozarjajo, da je potekel rok za vlaganje davčnih prijav dne 28. februarja t. l. Kdor še ni vložil pridobinske prijave, stori to lahko še do 15. marca t. l. brez zakonitih posledic, če s predloženo prijavo opraviči, zakaj ni mogel vložiti davčne prijave do 28. februarja 1929.

□ Poselska zveza priredi v nedeljo 10. marca ob pol 17 v dvorani Zadrugne gospodarske banke poučno igro »Ukradeni biseri«.

□ Škoda radi mraza je v Mariboru in njegovi okolici občutna. Predvsem se bodo čutili posledice pri sadnem drevju. Škoda pri jabolkah se računa komaj na 2%, pač pa je mnogo višje domnevni odstotek škode pri vršakah (50%) in marlicah (60—70%). Škode v vinogradih pa zaenkrat še ni mogoče oceniti.

□ Z delovnega irga. Takoj dobijo delo pri tukajšnji borzi dela: 2 tkalca za Karlovec in dva mizarja.

□ Moderno kat. francosko dramo vprižore v nedeljo, dne 10. t. m. mariborski študentje. Uprizoritev omenjene drame je za Maribor novost. Pred predstavo govori prof. dr. Fran Sušnik o moderni francoski drami. Prireditel se vrši pod okriljem tukajšnjega Ljudskega doma.

□ Na račun reparacij pride po tozadevnem razglasu min. za socialno politiko (inv. oddelek) večje število pa-pgov, ki se bodo razdelili med najsiromašnejše invalide in vdove padlih vojakov. Interesenti se opozarjajo, da se morajo tozadevne prošnje vložiti v najkrajšem času. Potrebni podatki za sestavo prošnje so na razpolago pri mestnem vojaškem uradu na Slomškovem trgu 11 med uradnimi urami.

□ Gremij trgovcev za mariborsko okolico ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo 10. t. m. ob 13 v Gambrovi dvorani z običajnim dnevnim redom. Za vse člane gremija udeležba obvezna.

Celje

Knoblehar in Baraga, prvi neustrašni borec za duše srednjeafriških poginov in ves ku turni svet zadrživajoči raziskovalec centralne Afrike, drugi s svetliškim sijem obdani misijonar severno-amerikanskih Indijancev in oče njihove literature, oba pa ponižna sinova slovenske matere, bosta osrednja točka prosvetnega večera, ki se vrši v ponedeljek, dne 11. marca v telovadnici Orlovskega doma. Predaval bo o teh dveh izrednih možeh celjski prosvetni tajnik g. Ivo Peršuh s pomočjo okoli 80 skioptičnih slik. Na sporedu tega zadnjega prosvetnega večera v tej sezoni je še petje misijonskih pesmi, recitacije ter tamburanje. Vstopnice se dobe v Ljudski knjižnici na Cankarjevi cesti.

Naše prosvetno delo v Celju. Uspehi prosvetnih večerov so pokazali, kako nam je v Celju doslej manjkalo sistematičnega prosvetnega dela, pokazali pa tudi pot, katera naj Kat. prosvetno društvo v bodoče hodi. Pomladanski čas ni več tako primeren za večerna predavanja, pa je prihodnji prosvetni večer, ki se vrši v ponedeljek 11. marca z zanimivim predavanjem o misijonarjih Knobleharju in Baragi, zadnji v tej sezoni. Društvo namerava sicer privedi v aprilu enkrat še predavanje o glasi, združeno s kratkim koncertom, a ta večer bi bil bolj le formalni zaključek javnih predavanj, ki so se ob prosvetnih večerih vršila. Z zaključkom prosvetnih večerov pa seveda društvo ne namerava ustaviti svojega dela. Tako bo že na Jožefovo, dne 19. marca priredilo v Narodnem domu gledališko predstavo z vprižoritvijo Gogoljeve duhovite komedije »Ženitev«. Dne 24. marca pa se bo vršil pod društvenim okriljem v Narodnem domu svečana proslava materskega dne, ki bo letos posebno vabljiva še radi govornika stolnega kanonika dr. Opeke.

Iz celjskega aerokluba »Naša krila«. Novostanovljeni odbor celjskega aerokluba »Naša krila« se je konstituiral sledeče: predsednik mag. pharm. Andro Posavec, podpredsednik odvetnik dr. Ogriček in dr. Ernest Kalan, tajnik bančni uradnik Ziga Gandini, b. agajnik uradnik kem. tov. Mario Schmidhen odborniki ing. Blaž Pristovšek, mag. uradnik Janko Wagner, ing. Anton Komel, mehanik Ladislav Ropas, drogerist Jože Kramar, obratovodja Franc Zohar, tajnik srez. gremija trgovcev Avgust Veblo, major 39. pp. Milislav Bojč, kapetan 39. pp. Branko Mamula, žand. poročnik Božidar Doklić, ravnatelj Vzajemne zavarovalnice Franjo Pograjc in prosvetni tajnik Ivo Peršuh. — Prejšnji odbor je bil sklenil, da se vrši dne 10. marca običajna velika prireditel aerokluba v Narodnem domu Novi odbor je vpošteval splošno željo in preložil prireditev na 6. april.

Na naslov železniške uprave. Del ceste, ki pelje pod železnico proti Zavodni, bi morala oskrbovati železniška uprava. Ze dva dni pa je tam pravačta povenjen in nikogar ni, ki bi cesto čistil. Sploh bi bilo na mestu, da se tam enkrat napravi red. Lani so na mostu napravili neke žlebove, ki naj bi preprečili odtok vode z mosta naravnost na glave pod mostom idočih. Toda človek je sedaj lahko prav tako moker in umazan.

Na srcu in živčno belnim priporočamo našo Kofeina prosto praženo kavo. Sveže čajno maslo in pristne kranjske klobase stalno v zalogi. — ANTON FAZARINC, CELJE.

Dopisi

Ptuj

Sv. misijon v prostijski cerkvi. Od 10 do 17. marca t. l. se bo vršil v prostijski cerkvi v Ptuj sv. misijon pod vodstvom treh gg. misijonarjev z družbe sv. Vincencija. Misijonske pridige bodo ob nedeljah ob pol 7, ob pol 10 nemška in ob 15. Ob delavnikih pa ob pol 7, ob 18 zvečer nemška in ob 19 zopet slovenska. Pridigovalci bodo znani govorniki gg. Alojzij Pohar, Ludovik Savelj in Tomaž Tavčar, ki so znani tudi po svojem misijonskem delovanju v Franciji in po Westfalskem. Vsi govori, zlasti še večerni, so namenjeni zlasti naši inteligenci. Vsi ptujski meščani k sv. misijonu najvjudnejše povabljani!

Tudi lovsko. V Ptuj so videli volka v psu. In v lovcih se je pojavil strah. Nekateri so se bali za divjačino, druga zase. Težko je pokazati korajžo, če je ni. A veselje po minulemu strahu pa lahko pokažemo. In to veselje se bo pokazalo na predvečer sv. Jožefa, t. j. 18. marca ob 20 v Društvenem domu, ko priredi podružnica Slov. lovškega društva v Ptuj II. veliko lovsko zabavo. Da ne bom previral, vam povem samo to, da je Indija Koromandija v primeri s to zabavo samo nič. Zato si zapišite ta dan v koledar vsi prisrčne zabave željni in napravite si voz na robcu, da ja ne pozabite 18. marca vsi v Društveni dom v Ptuj. Pomotoma izostala vabila, prosimo, reklamirajte pri načelniku dr. Fr. Salamunu ali pri tajniku A. Mazlu, oba v Ptuj.

Trbovlje

Orlovka telovadna akademija, ki je bila radi hude zime preložena, se vrši v nedeljo, dne 10. marca ob pol 4 pop. v Društvenem domu v Trbovljah s sodelovanjem rudarske godbe. Na sporedu je 12 točk, katere bodo izvajali člani Orlo, Orlič, gojenke in mladci. Dvorana bo topla zakurjena.

Prememba posesti G. Karl Kozina je bivšo Bastičevo trgovsko hišo na Vodah pri bolnici prodal krov mojstru Antonu Medveščku.

xx Koncert Rdečega križa. Za duševni užitek, ki ga nam je preskrbel Rdeči križ s svojim dobrodelnim koncertom v korist zgradbe okrevališča na Omišlju v soboto, s sodelovanjem godbe Dravske divizije pod vodstvom g. dr. Cerina in tenorja ljubljanske opere g. Marčeca, nam je dolžnost, se mu zahvaliti, posebno njegovemu vodstvu gg. predsedniku Omerzu in pa dr. Baumgartnu, rudn. zdravniku, ki je ne predolgim časom bil od vrhovnega vodstva odklovan z najvišjim odklovanjem z zlato medaljo za zasluge. — Obče so hvallili lepo izbrani program. Izvajanje je bilo vsem v zadovoljstvo. Obisk nepričakovano dober. Kakor godba tako tudi g. Marčec s svojim prijetnim glasom, ki je moral nekaj pesmi ponoviti in nekaj dodati, so želi burno odobravanje. Zahvaliti bi se nam bila dolžnost tudi drugim prirediteljem in aranžerjem, pa radi prostora ni dopuščemo. Zelimmo še več takih koncertov, ki blazijo dušo in utrjujejo moč še k vztrajnejšemu delu.

Cerklje ob Krki

Zadružno-gospodarski tečaj, ki ga je priredila Zadružna zveza v ponedeljek in torek tu pri nas, se je obnesel prav lepo. Predavali so gg. ravnatelj dr. Bpsaj, direktor dr. Ivo Pirali ter gg. ing. Eisel in Skubic. Udeležba prvi dan prav lepa (do 150 gospodarjev in gospodinj), drugi dan pa še lepša. Iste dni so se vršili tečaji še na dveh krajih v naši občini in sicer v Krški vasi ter v Podlogu. Poleg navedenih predavateljev je tu govoril tudi dr. Megušar, odvetnik iz Brezic. —

Gripa je tu!

Ne čakajte, da tudi Vas popade, temveč oborožite se, da boste mogli že prve znake pobiti. Izvrstno orožje so

Aspirin tablete

ker te olakšujejo glavobol, prehlajenja, trganje po udih, revmatizem in nevralgične bolečine.

Zahčevajte pristne Aspirin tablete v originalnem zamu „Bayer“, katere se spozna po modro-beli- rdečarstvenih znamki.

Ljudstvo je zadovoljno in hvaležno gg. predavate- jem. Taki tečaji bi se morali vsiti celo zimo m povsod!

Nova sadjarska podružnica je bila ustanov-ljena ob priliki tečaja v pondeljek v Krški vasi. — Cerkijanska podružnica pa je dobila za novo sadno sušilnico od obl. odbora 4000 Din podpore.

Postnega avtomobila ni več! Sedaj dobivamo pošto le vsak drugi dan. Smo res pozabljeni. »Slo-venski list«, ki je izšel prejšnji pondeljek, je pri-romal k nam v petek.

Litija

Kino R. K. Josipa Kratila se je preselil v Sevnico. Mesto tega pa je otvoril Dragar Iv. kino v novem poslopiju poleg okrajnega glavarstva Li- tija — pravzaprav Gradec — pa res napreduje.

Za uradnega zdravnika-dnevničarja je imeno- van za litijsko okrajno glavarstvo g. dr. Kolbert I.

Št. Jernej na Dolenjskem

Občni zbor »Hranilnice in posojilnice« se je vršil preteklo nedeljo. Promet se je od lanskega leta precej dvignil, znamenje, da je posojilnica v rokah večšega in vestnega načelnika.

Ostavko na državno službo je podala gđ. Mara Centa, učiteljica v Orehoviči.

DOBOVA.

Pošto imamo čisto na primernem prostoru, da bolj ne more biti. Tudi lep red vlada na pošti. S pošto smo zadovoljni in tako naj ostane. — Mesarije smo dobili. Odprl jo je mladi g. Joško Katič. Uredil si je tudi precej obširno ledenico. Mesnica je moderna in elegantna, ki ni samo v ponos lastniku, ampak tudi kraju.

LJUTOMER.

Prosvetno društvo v Ljutomeru ponovi v dneh 17. in 24. t. m. krasno zgodovinsko igrvo v 8 dej. »V znamenju križca«, in sicer od pol 4 pop. Na cvetno nedeljo vabimo zlasti naše prijatelje iz Slovenske Krajine. Pridite v najboljšeštem številu!

RAKA.

Kramarski in živinski semenj bo namesto 10. v pondeljek 11. marca. Upamo, da že v po- slednjem vrstnem.

Vina je še precej napredaj. Ker je zmrazilo, izgubi kislino, tako pišejo strokovnjaki. Imamo pa tudi takega, kateremu mraz ni prišel do živga.

SLOVENJGRADEC.

Ze tretji mesec nas muči le z malimi pre- sledki izredno huda zima. Mraz je dosegel včasih — 28° C. Ljudem je veliko krompirja zmrazilo. Po- nekod je valed mraza poginila tudi živina, posebno svinje. Lansko leto o tem času so ljudje že prav pridno delali po vrteh in na polju; a letos je pov- sod že toliko snega, da na poljsko delo še sploh misliti ne moremo. — Sedaj že drugokrat gostuje »Bavarsko kmečko gledališče« pri nas. Igrajo se razne ljudske in veseloigre.

Sport

Službeno iz LNP (Kazenski odbor). Danes, dne 8. marca ob 19 v kavarni Evropi seja kazen- skega odbora. Na isto se vabita ob 19.15 igralce Miodrag Dobrič (SK Ilirija) in g. Vekoslav Do- linar. — Tajnik II.

Smuške skakalne tekme na Bledu. Smučarski klub Ljubljana priredi v nedeljo, dne 10. t. m. zad- nje skakalne tekme v letošnji sezoni, in sicer raz skakalnice na Bledu, kjer se vrši ravnokar smučar- ski skakalni tečaj ing. Hansena in tečaj za tekmo- valce ing. Janše. Tekma je odprta za vse smučarje, verificirane pri JSZS. Skakalnice je v najboljšem stanju, zveze z vlaki so prav ugodne. S tem se bodo izvršile skakalne tekme na vseh obstoječih naših skakalnicah, ker edino na Bledu še ni bilo skakalne tekme, dasi je blejska skakalnica znana kot izredno dobra in tehnično popolna. Sneg je prav dober, pri- lično 4 cm pršica nudi izvrstno smuko po jezeru in po skakalnici. Domačini bodo skušali dopoldne napraviti Skijöring s konji po jezeru. Ledena plo- skev meri še 25 cm ter ima na nastalem srežu iz- vršten pršič. Skoki prično ob 2 popoldne, razdelitev daril in razglasitev rezultatov ob 16 v hotelu Tri- glav.

SK Ilirija — Plavalna sekcija. Za danes, petek, 8. t. m. zvečer ob 8 sklicujemu nujen in važen sest- nek sekcijanskega načelnstva v klubovo sobo v kavarni »Evropa« vsi in točno. Načelnik.

SK Jadran. Danes, petek, dne 8. marca ob 8 zvečer članski sestanek v Narodni kavarni. — Na- čelnik.

Tržišč-Kofce. V soboto, dne 9. in nedeljo, dne 10. t. m. priredi SK Tržič skupni izlet na Kolce. Vabljeni vsi smučarji in ljubitelji zimskega športa. Za člane SKT je udeležba obvezna. Skupni odhod

**Darujte v radijski
fond za slepce!**

iz Tržiča v soboto popoldne ob 3. v nedeljo ob 7.30. Zbirališče pred cerkvijo sv. Andreja. Kontno opozarjamo vse redne in podporne člane, da izko- ristijo ugodnost polovične vožnje. — Vsa toza- devna navodila in podrobnosti so objavljeni na deski SKT.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Petek, 8. marca: 12.30 Reproducirana glasba. 13.30 Casovna napoved, reproducirana glasba. — 13.30 Stanje vode, borzna poročila. — 17.30 Koncert-radio- orkestra. — 18.30 Gospodinjina ura, predava gna. C. Krekova. — 19.30 Francosčina, poučuje dr. Leben. 19.30 Iz glasbenega sveta, predava dr. Vurnik. — 20.30 Pevski solistični večer: Hrvatska in srbska na- rodna pesem, poje g. Orba, član nar. gled. 1. Hri- stič: Elegija; 2. Gotovac: Na nočisti; Tijardović: Milovao sam; 4. Marinković: Od pendžeri; 5. Kad se šetam, srb. nar.; 6. Na uskr sam se rodio, srb. nar.; 7. Sano, dušo, bos. nar.; 8. Mirjano, srb. nar. 9. Ko pokida, srb. nar.; 10. Moja majka čilim tka, srb. nar. — 21.30 Koncert radi-orkestra. — 22.30 Poro- čila in časovna napoved.

Sobota, 9. marca: 12.30 Reproducirana glasba. 13.30 Casovna napoved, reproducirana glasba. — 13.30 Stanje vode, borzna poročila. — 17.30 Koncert radio- orkestra. — 18.30 Nemščina, poučuje ga. dr. Pisker- nik. 19.30 Dubrovnik in okolica. Propagandno preda- vanje za tujski promet v nemškem in češkem jeziku. — 19.30 O veroslovju, predava vseuč. prof. dr. Ehr- lich. — 20.30 Slovenska narodna pesem, poje kvartet »Ljubljane«. 1. Harmoniziral Dolinar. Jutranja zarja. — 2. Harin. Dolinar: Po gorah grmi in se bliska. — 3. Harin. Kramar: Kmetič veselo na svetu živi. — 4. Schwab: Sinoči sem na vasi bil. — 5. Volarič: Eno devo le bom ljubil. — 6. Volarič: Raz- stanek. — 7. Doinar: V noči. — 8. B. Ipativ: Mrzel veter. — 9. Schwab: Zdravica. — Vmes lahka glasba terca Šiška. 21.30 Koncert radio-orkestra. — 22.30 Poročila in časovna napoved. — 22.15 Sprehod po Evropi.

Drugi programi:

Petek, 8. marca.

Zagreb: 13.15 Reproducirana glasba. — 17.15 Lahka glasba. — 20.35 Večer klasičnih triov. — 21.50 Samospevi. — 22.10 Poročila. — **Praga:** 11.15 Gramofon. — 12.30 Francoska operna glasba. — 16.25 Komorna glasba. — 19.05 Ljudske pesmi. — 20.30 Zabavna ura. — 21.30 Koncert. — 22.30 Lahka glasba. **Stuttgart:** 10.30 Gramofon. — 16.15 Rуска glasba. 19.45 Indija, dežela tisoč budežev in ugank; nato »Vnetje vratar, groteska. — 21.30 Petje. — **Tou- louse:** 13.45 Koncert. — 21.30 Odlomki iz oper. — 2.20 Argentinske in španske pesmi. — 22.35 Instru- mentalna glasba in jazz. — **Bern:** 12.50 Gramofon (plesna glasba). — 16.30 Koncert. — 19.30 Kako se čebela varujejo mraza. — 20.30 Zabavna ura. — 21.30 Veseloliga. — **Katovice:** 16.30 Plošče. — 17.55 Kon- cert (iz Varšave). — 20.15 Simfoničen koncert. — **Rim:** 13.30 Trio. — 17.30 Petje in glasba. — 20.45 Cornevilski zvonovi, opereta. — **Berlin:** 20.30 Sim- foničen koncert. — **Dunaj:** 11.45 kvartet Cerda. — 16.30 Koncert orkestra. — 17.20 Pesmi. — 17.50 Vjolin- ska sonata. — 18.35 Predavanje o renesansi. — 19.30 Orkestralni koncert; nato skladbe avstrijskih komponistov. — **Milan:** 11.15 Plošče. — 12.30 Kvartet. — 16.30 Jazz. — 17.30 Petje otrok. — 20.30 Simfoničen koncert. — **Budapest:** 9.15 Kon- cert vojaške godbe. — 12.30 Zvenenje z vseučiliške cerkve. — 12.05 Trio. — 17.4 Plošče. — 20.30 Petje. 21.45 Ciganska kapela. — **Varšava:** 12.10 Plošče. 15.50 Gramofonske plošče. — 17.25 Fanfara. — 17.55 Koncert mandolinskega orkestra. — 20.15 Sim- foničen koncert varšavske filharmonije.

Prireditve in društvene vesti

Danica. V petek, dne 8. marca t. l. ob 20. uri se vrši 70. semestralni občni zbor Jugosl. katol. akad. društva »Danice« v društvenem lokalu v Akademskem domu. Dnevni red: 1. Čitanje za- pisnika zadnjega občnega zbora. 2. Proglasitev starešinam. 3. Poročila odbornikov. 4. Poročilo re- vizorjev. 5. Volitev novega odbora. 6. Slučajnosti. — Za člane udeležba obvezna. — Kdor se iz teht- nega vzroka ne more udeležiti občnega zbora, naj se preje opraviči v dopisni knjižici.

Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhi- tektov — Sekcija Ljubljana ima danes v petek, dne 8. marca 1929 ob pol 20 v lastnem lokalu na Kongresnem trgu št. 1-11. svoj 10. redni občni zbor. Geografsko društvo na univerzi v Ljubljani ima danes, v petek, ob 6 zvečer v Geografskem in- stitutu v univerzi svoj redni letni občni zbor, na kar opozarjamo vse člane.

V nedeljo, dne 10. marca 1929 ob 9 pred- polodne se vrši redni letni občni zbor Nabavljane zadruge državnih uslužbencev r. z. z. o. z. v Ma- riboru, v mali dvorani mariborskega Narodnega doma. Polnoštevilna udeležba je zadržiška dolž- nost. Zadruga knjižica služi kot legitimacija; brez te ni vstopa.

Krekove prosvete občni zbor se bo vršil v nedeljo 10. marca ob šestih zvečer v društveni dvor- ani na Poljanski cesti št. 4 po običajnem sporedu. Zjutraj istega dne ob pol sedmih je sveta maša s pridigo v aložijevski kapeli. Pridite vse društve- nice.

Redni občni zbor podružnice Kola jugo- slovenskih sester v Tržiču se vrši dne 10. mar- ca 1929 ob 14 v hotelu Lončar v Tržiču.

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani vabi na mesečno zborovanje, ki se vrši dne 14. marca t. l. ob pol 6 na kirurškem oddelku. Predavata: dr. R. Blumauer ordinarij; Kirurško zdravljenje pljučne tuberkuloze, ordinarij dr. Fr. Debevec: Umestnost zdravljenja s tuberkulinom.

Velik koncert v Jugoslovenski Pevski zvezi včlanjenih društev se vrši v nedeljo, dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne, v posameznih nastopih s skladbami najrazličnejših slovenskih in drugih slovenskih skladateljev. V skupnem nastopu pa zapoje združeni mešani zbori dr. Schwabovo »Do- bro jutro«, zbor Ciganov iz spevoigre »Vračarac« in H. Sattnerjevo »O nevihtu. Izvajanje teh skladb spremlja orkester gojencev drž. konservatorija v Ljubljani, ki stopi tokrat prvič pred našo javnost. Vstopnice bodo ob sobote 9. t. m. dalje v pred- prodaji v Matični knjižarni. Podoželski zbori lahko naroče vstopnice pisмено.

Primorski akademiki v Zagrebu priredijo v soboto 9. t. m. svoj plesni večer v dvorani »Kola« na trgu kralja Aleksandra. Iz blagonaklonjenosti sodelujejo: gospa Vika Podgorska, gđ. Marica Lu- bejeva, gg. Ciril Bratuž in Srečko Kumr. Čisti dobiček je namenjen siromašnim akademikom iz zas- denega ozemlja, ki študirajo v Zagrebu. Za- četek je ob pol 9 zvečer. Obлека temna.

Poizvedovanja

Izgubil se je prikrojen telovnik s podlogo iz Ljubljane skozi Sp. Šiško. Pošten najditelj naj ga odda proti nagradi v Konzumu, Celovška cesta, Sp. Šiška.

Gospodarstvo

Narodna banka v letu 1928

Kasneje kakor belgrajski listi smo prejeli po- ročilo Narodne banke za leto 1928.

Poročilo obsega poleg upravnih izpovedb podatke o poslih z državo, o želvi, zunanji trgovini in industriji za 1928, o bančni kreditni politiki in denarnem trgu, o dinarju in devizni politiki, o sta- bilizaciji dinarja in valutni reformi, višini obrestne mere itd.

Lani je Nar. banka kupila za državo za 4976.6 (+ 662.7) milj. deviz, remitala za 1620.2 (— 327.1) milj., od tega za anuitete drž. posojil 751.7 milj. Din. Za vzdrževanje stabilnosti dinarja in kritje povpra- ševanja gospodarstva je lani Nar. banka dala 8626.2 (1650.8) milj. Ves devizni promet N. B. je znašal 42.777.3 milj. Din.

Iz inozemstva smo lani prejeli 1243.4 milj. Din (reparacije 245.1, švedsko posojilo 283.3, monopolski posojili 255.6, Blair & Chaise 398.9, belgr. občina 60.4 milj.). Po statistiki fin. ministrstva smo dolgo- vali 31. dec. 1928 inozemstvu 523.4 (— 43.9), ino- zemstvo pa nam 25.2 (— 11.8) milj. Din.

Devizni zaklad je znašal 31. dec. 1928 783.6 milj. Din napram 1005.0 milj. dne 31. dec. 1927. Lani je bila največja intervencija zadnja 3 leta, pro- daja državi pa najmanjša.

Kovinska podloga je znašala 31. dec. 1928 v milj. Din (hvalevredno je, da je izkazana sedaj ko- vinska podloga valorizirana): zlato 999.9, srebro 77, tuja valuta 2, devize 610.9.

Menična posojila so znašala 1470.5 (1432) milj. od tega v Ljubljani 69.5 (70.3), v Mariboru 43 (43) milijonov Din. Kreditov je bilo odobrenih 1483.5 (1503.3) milj., od tega v Ljubljani 127.2 (128.6), v Mariboru 41.7 (43), izkoriščenih pa je bilo v celii državi 68.6 (60.1)%, v Ljubljani 54.3 (45.9), v Mari- boru 75.6 (68.8)%. Lombardni posojili je bilo v Ljubljani za 4.6 milj. Din, v Mariboru pa celih 78 tisoč dinarjev. Ziračunski so znašali v Ljubljani 45.1 (71.7), v Mariboru 7.4 (4.5) milj.

Državni dolg banki se je zmanjšal od 4337.8 na 4201.6 milj.

Banka je imela 489 uslužbencev koncem 1928 napram 474 31. dec. 1927 (Ljubljana 44, oz. 45; Maribor 21, oz. 19 uslužbencev).

IZKAZ O STANJU NARODNE BANKE

Z dne 28. februarja 1929. (Vse v milijonih Din; v oklepajih razlika napram izkazu z dne 22. februarja 1929.) Aktivna: kov. podloga 294.3 (— 4.5), posojila: menična 1358.5, lombardna 255.2, skupaj 1613.9 (— 1.7), saldo raznih računov 466.2 (— 16.0); pasiva: bankovski 5158.6 (+ 68.4), drž. terjatve 315.0 (— 198.2), obveznosti: žiro 456.4, razni računi 293.2, skupaj 749.6 (+ 107.4); ostale postavke neizpremenjene.

Reklama. V Zagrebu je začela v uredništvu Miroslava Feljara izhajati revija »Reklama« katere drugo število smo prejeli. Revija obravnava vsa ak- tualna vprašanja moderne reklame, propagande in prodajne organizacije. Zlasti je važen članek, ki ob- ravna kontinentalno zvezo reklame Pregled jugo- slovske reklame produkcije kaže najbolj, kako slaba je pri nas inersatna tehnika. List je tehnično zelo slab in je zanj cena 20 Din za število pre- visoka. V naši državi je tiskarska tehnika tako na višku (glej proizvode Juroslovske tiskarne), da nam ni treba delati v inozemstvu s takimi tiskarskimi pro- izvodi propagande; saj dobi inozemstvo popolnoma napačne pojme o naši državi. To naj bi vpoštevati izdajatelji, če so se že spravili k temu delu. — D. P.

Naraščanje tržiškega vrmeta. V letu 1927 je znašal tržiški promet 4.893.000 ton, lani pa je na- rastel na 5.197.000 ton, vendar se zaostaja za pre- vojnimi ki je znašal 1913 6.147.000 ton in za onim iz l. 1924 in 1925. V prometu zavzema prvo mesto Italija z 929.000 tonami, slede: Češko-slovaška 555 tisoč ton, Avstrija 463.000 ton, Jugoslavija 186.000 ton, Poljska 183.000 ton, Nemčija 112.000 ton in Madjarska 62.000 ton. Edino promet z Italijo, Češko in Nemčijo je narasel, z ostalimi državami pa je nazadoval napram 1927.

Borza

7. marca 1929.

DENAR

Na deviznem tržišču je omeniti uvrstitev Prage in Trsta. Promet je bil srednji. Privatno blago je bilo zaključeno v devizah Dunaj in Trst. Narodna banka pa je intervenirala v devizah Ber- lin, Praga, London, Curih in Amsterdam.

Zagreb. Amsterdam 2280—2286, Berlin 1350.50 do 1353.50, Budimpešta 992—995, Curih 1094.40 do 1097.40, Dunaj 799.37—802.37, London 276.10 do 276.80, Newyork 56.77—56.97, Pariz 221.56—223.56, Praga 168.37—169.17, Trst 297.25—299.25.

Belgrad. Berlin 1350.50—1353.50, Budimpešta 992—995, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 799.37 do 802.37, London 276.10—276.80, Newyork 56.77 do

56.97, Pariz 221.55—223.55, Praga 168.37—169.17, Trst 297.37—299.37.

Curih. Belgrad 9.125, Berlin 123.35, Budim- pešta 90.625, Bukarešta 3.00, Dunaj 73.06, London 25.23, Newyork 520, Pariz 20.305, Praga 15.395, Trst 27.2225, Sofija 8.75, Varšava 58.80.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.4875, (va- luta) 12.4875, v Londonu, Newyorku in v Pragi ne- izpremenjeno.

Devizni tečaji na ljubljanski borzi

7. marca 1929.

	povpraš.	pon.	redni	sr. o. III.
Amsterdam	2280.—	2286.—	2283.—	—
Berlin	1350.50	1353.5	1352.—	1352.—
Bruseli	—	791.0	—	—
Budimpešta	—	993.50	—	—
Curih	1094.40	1097.40	1095.90	1095.90
Dunaj	799.37	802.37	800.82	800.82
London	276.10	276.90	276.50	276.52
Newyork	—	56.87	—	56.87
Pariz	—	222.56	—	—
Praga	168.37	169.17	168.77	168.72
Trst	297.37	299.37	298.37	298.25

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. Celjska 158 den., Ljublj. kreditna 125 den., Prastrediona 930 den., Kred. zavod 175 den., Veveče 120 den., Ruše 260—280, Slavonska 50, den., Šešir 105 den.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 427—427.50 (427), kasa 426.50—427, termini: marec 428.50 do 429.50 (429), april 432.50—433.50, maj 436—438, dec. 460—461, 7% inv. pos. 90.25—91, agrari 54.50—55 (55). — **Bančni pap.:** Hipo 55.75—56.50 (55.75), Poljo 17.50—18.50, Kred. 93 den., Jugo 94—95 (94), Lj. Kr 125 den., Medjun. 57.50 den., Nar. 7895 do 7900, Prašted. 930 den., Srpska 154 den., Zem 138 do 140 (140). — **Ind. pap.:** Gutmann 200—202 (200), Slavonia 5.50, Slaveks 101.50—102 (104, 102, 101.50), Danica 155—165, Drava 465 bl., Seferans 490—495 (495, 490), Osj. ljev. 180—190, Brog. vag. 300 den., Union 192—194 (194), Isis 20 den., Ra- gusea 500—505, Trbovlje 473.50—475 (475), Veveče 120 den., Piv. Sar 215—230.

Belgrad. Narodna banka 7425, Izvozna banka 930—960, Belgr. zadruga 7050, 7% inv. pos. 91, agrari 57—55, vojna škoda 423.75—426, marec 428 do 429.25, april 433.50, junij 440.

Dunaj. Don. sav. jadr. 80.50, Wiener Bank- verein 24.65, Bodencredit 108.80, Creditanstalt 58.60, Escompteges. 23, Zivno 142.65, Slavex 12.25, Alpine 40.55, Trboveljska 58.25, Kranj ind. 35, Prager Eisen 504, Rima Murany 122.40.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključenih 10 va- gonov nežamanih bukovih plohov. Tendence ne- izpremenjena.

Žito

Danes je ostal položaj na žitnem trgu še na- dalje neizpremenjen. Radi občutno nižjih notacij v Ameriki se drže kupei zlasti v Sloveniji rezervi- rano, v Vojvodini je pa promet v pšenici in koruzi normalen, dočim je v ostalih proizvodih minimalen. Tendence za pšenico je pri neizpremenjenih cenah slabotna, dočim je za koruzo čvrsta in ni izključeno, da se bo cena še nadalje dvignila. Ponudbe so zelo omejene.

Dež. pridelki (vse samo ponudbe, slov. post., plač. 30 dni, dobava prompt.): pšenica bč. 80 kg 2% 297.50—300, marec 302.50—305, april 305 do 307.50, maj 310—312.50, moka 0g vag. bl. fko Ljub- ljana, plač po prejemu 420—425, soržica 50% rži. 50% pšenice, fko Domžale 285—290, lapijska ko- ruza 348, Jellow ocar. 320, bč. 312.50—315, bač. času primerno suha 310—312.50, ječmen bač. ožimni 330 do 332.50, oves bč. 292.50—295, Zaključkov ni bilo. Tendence mirna.

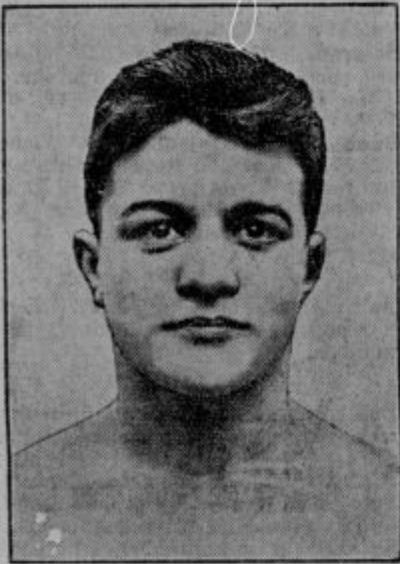
Novi Sad. Pšenica: bč. 245—247.50, par. Vršac 240—242.50, sr. 247.50—252.50; oves: 247.50 do 252.50; koruza: 275—288, bč. marec 267.50—270, marec-maj 280—285, sr. 265—270, marec 267.50 do 270, marec-maj 280—285; rž: 287.50—242.50; ječ- men: 255—260, bč. pol 270—280; moka: 0g 342.50 do 352.50, štev. 2 322.50—332.50, štev. 5 302.50 do 312.50, štev. 6 280—285, štev. 7 267.50—272.50, štev. 8 207.50—215.50; otrobi: 182.50—185. Ten- denca: promet 25 v. pšenice, 22 v. koruze, 2 vag. moke: skupaj 49 vagonov.

Sveta življenje in vrvenje

Propadanje belega plemena

Nedavno smo objavili karto, ki z nepo-
bitno jasnostjo dokazuje, kako je francosko
prebivalstvo kljub narastku velemest samo v
prvih treh desetletjih tekočega stoletja padlo
v nekaterih okrajih skoro za 50%! Iste stra-
hotne številke kaže Anglija in tudi Nemčija, ki
so se je Francozi pred vojno bali največ zaradi
plodovitosti njenega prebivalstva, bo kmalu
v izumiranju plemena dosegla Francijo, ako je
morda že ni. Mussolini kljub svojim raznim od-
redbam, ki spominjajo na cesarja Octavijana
Avgusta, najbrž ne bo uspel, da bi zadržal
padanje nekdanjega plodovitega italijanskega
rodu. Saj zadnje tozadevne številke iz itali-
janskih velikih mest so vse kaj drugega kot
razveseljive. Rusija je sicer še vedno najplodo-
vitejša dežela Evrope, vendar, če njenih bol-
ševskih vlastodržcev ne sreča kmalu pamet, bo-
mo v doglednem času tudi tam morali zazna-
movati nazadovanje plodovitosti. Saj zakonito
priznanje popolnoma poljubnega spolnega ob-
čevanja, pa naj si bo celo med bratom ali se-
stro ali med očetom in hčerjo ali materjo in
sinom, ter poljubno razvezovanje teh odnosov,
nadalje zakonito dovoljeno odpravljanje plodu,
iztrganje otrok iz družine, popolna svoboda iz-
življanja mladine itd., ne more imeti nobenega
drugega končnega učinka kot progresivno pro-
padanje rodu.

To so stvari, ki jih opazimo tudi na umi-
rajočem poganskem svetu starega Rima. Isti
pojavi kot danes! Zakonska nezvestoba kot
običajen pojav, spolna neurejenost, razbrzda-

Francoski Emile Pladner je postal v 73 sekundah
mojster Evrope v poralni teži, ki je svetovnega
mojstra Frankie Genaro iz Amerike v najkrajšem
času podrl na tla.

nost in bolnost in — sterilnost. Istotako pa
tudi enak način razveseljevanja, isti okus, ista
dekadenca prav na vseh poljih: likovne umet-
nosti, športa, literature itd. In še en pojav: celi
legijoni pevk in plesavk iz barbarških krajev,
ki so s svojo nagoto in gibi dražile otopele živ-
ce rimskih meščanov kakor so krvave borbe
v Areni povzročale ugodje in naslado izkvar-
jenim čutilom rimskih dam.

In še ena podobnost: ogromne vsote de-
narja, ki so bile za ta luksuz potrebne, so pla-
čevali — sužnji s svojim zastojnim delom,
izžemani narodi kolonij in rimska »sodrga«.

Zadnja leta očarjuje izkvarjeni svet neka
zamoriska plesavka iz najnižje plasti mešano-
krvnega črnega rodu, prebivajočega v franco-
skih kolonijah zapadnoindijskega otočja, gospo-
dična Jožefina Backer, popolna na
ulici zrastle proletrarka, ki je danes svetvska
dama. Nastopa popolnoma gola, pokrita samo
okoli pasu z rešto banan. Njen ples je pohotno
zvižanje, pačenje in izkropnevanje ter mrzlično

tresenje čisto živalsko-spolnega značaja. Jože-
fina, ki lani in letos gostuje po evropskih pre-
stolnicah in zdaj spravlja v bolestno drgetanje
izživeli moški svet v Budimpešti, se zdaj na
željo zagrebških »umetnostnih« krogov pogaja
z Zagrebom, da bi prišla še prihodnji teden tja
plesat gola svoje ples. Zanimivo pa je, koliko
zamorka za to zahteva: 1000 dolarjev za vsak
večer, torej 3000 dolarjev za tri večere, katere
jo želi zagrebški lahkoživi svet videti; potem
prosta vožnja za njo in njeno mnogobrojno člo-
veško in živalsko spremstvo (razni psički in
opice); nadalje celo nadstropje v hotelu »Es-
planade«, brezplačno seveda. Summa summa-
rum bi znašali stroški njenega tridnevnega bi-
vanja v Zagrebu 200.000 Din!

Toda modernemu Zagrebu teh stroškov ni
žal. Lastnik, ki zna dobro računati, je prepričan, da so te
stroške pokrili in imel še velik dobiček. Samo
da je dvorana njegovega bara premajhna, tako
da bi vsaka vstopnica morala veljati najmanj
1000 Din! Zato bo treba najeti dvorano kakšne-
ga kina ali pa celo novo dvorano Zagrebaškega
zboru. Toda to bo stroške še silno povečalo,
ker Jožefina Backer vsekakor zahteva čisto
nove dekoracije, tako da bi njen nastop stal
zagrebško publiko vsega skupaj najmanj 300
do 400 tisoč dinarjev!

In vendar ni dvoma, da bodo ne samo »višji«,
nego i srednji sloji Zagreba radi žrtvovali vsak
po 500 Din najmanj, da se nasladijo ob gledanju
divjaških plesov nage zamorke. Marsikatera
rodbina bo zaradi tega na svojem mesečnem
budžetu občutno prikrajšana, moralna škoda
pa se seveda sploh ne da oceniti. Da bi bilo
300—400 tisoč Din veliko bolje naloženih za
podpore brezposelnim, barakarjem, vagonar-
jem in mestnim beračem ter dobrodelnim na-
pravam, to seveda onim, ki se bodo divili Jo-
žefini Backer, ne bo padlo v glavo. Smo pač
tam, kjer so bili — stari Rimljani, predno so
jih zavojevali in pogoltnili vase barbari z
vzhoda.

Kako se godi otrokom v Rusiji

Zanemarljena mladina je najbolj strašna
rana na telesu Rusije, to priznava sovjetski
tisk sam. Sovjetska enciklopedija, ki je izšla
l. 1927., piše, da je vseh sirot ali od starišev
zapuščenih otrok na Ruskem 334.000, dočim
nepripravljeni opazovalci pravijo, da znaša
njihovo število milijone. Znano je, da se po
velikih mestih Rusije klatijo cele bande ta-
kih otrok, posebno veliko jih je v Moskvi.
Tisti, ki imajo nekaj kopejk, prenočujejo v
azilih, kjer pridejo skupaj z vso mogočo so-
drugo, drugi pa spijo po razpalih hišah, kolo-
dvorih, vagonih in celo v kotlih, v katerih se
topi asfalt.

Spomladi romajo te tolpe v gorkejša
kraja k morju ali pa v planine, in potujejo
seveda brezplačno pod vagoni, na platformah,
ali kjerkoli že. Marsikateri otrok prehodi raz-
daljo 2000 do 5000 km, po poti pa se pre-
živijo seveda od kraja.

Tolpe imajo svoje voditelje, svoj lastni
jezik in svojo moralo. Ležijo skupaj, seveda
brez razlike spola in starosti, kvartajo, domi-
najo, kadijo in pijo žganje, ki ga nakradejo.
Njihova starost je od 7 do 13 let, nahajajo pa
se med njimi tudi otroci od 6, 5 in celo 4
in 3 let. Razen alkoholizmu so udani tudi
morfizmu in kokainizmu.

Po sovjetski statistiki od leta 1924 so te
vrste otroci izvršili v enem letu 29527 zloči-
nov, večinoma tatvin, potem roparskih na-
padov, požigov, npravnih deliktov in celo
umrov 118. Med temi otroci seveda razsa-
jajo bolezni, in sicer je bilo po statistiki od

1. 1928 od 2445 otrok, ki so prišli pred mo-
skovsko mladostno sodišče, bolnih 400, od
teh 114 narkotikov, 16 sifilitikov, 55 duševno
bolnih itd. Od 50.000 otrok, ki so v letih 1921
do 1924, v starosti od 12 do 14 let, prišli pred
moskovsko mladostno sodišče, je bilo 50%
bolnih na kužnih boleznih. Večina deklic v
teh bandah živi od prostitucije.

Sovjetska vlada se seveda zelo prizadeva,
da temu zlu odpomore, vendar je uspeh pri-
meroma majhen. Vzrok tega strašnega pojava,
katerega prej v Rusiji sploh niso poznali, je
ne samo v gospodarski bedi, ampak predvsem
v popolni demoralizaciji rodbine, ki je po-
sledica sovjetskega sistema, legaliziranih
divjih zakonov, svobodne ljubezni in svobod-
ne razporeke, dovoljenega krvoskrustva itd.

Kakšen je bil Ichthyosaurus?

Znano je, da se od čudnih pošasti, ki so
pred stotinami milijonov let oživilje našo
zemljo, zrak in vodo, najde primeroma naj-
več okamenelih ostankov okostja od ichthy-
osaurus, ali kakor mu pravijo: »riba-zmaj«.
Zato imamo o tem, kako je ta pošastna žival
prazgodovinske dobe v celoti izgledala, še
najbolj natančno sliko.

Ze stari naravoslovec Couvier je spoznal,
da je ichthyosaurus bil kopna žival, ki je po-
dobno, kakor mnogo poznejši som, iz kakrš-
negakoli vzroka začela živeti v vodi. Ichthy-
osaurus je imel nezmerno dolge čeljusti z vi-
soko ležečimi nosnicami, podobno kakor da-
našnji delfin. V teh čeljustih je imel zobe
krokodila, ki pa stoji pri ichthyosaurusu v
dolgih žlebihi. Plavuti je imel kakor som, isto-
tako kratek vrat in vreteno podobni trup.
Vretenca ima od spredaj in zadaj izvotljena,
kakor jih imajo ribe.

Ve se tudi, od česa je ichthyosaurus živel.
Bil je krotka žival, ki se je redila večinoma
od rib in sip, kar se da sklepati iz ostankov
okamenelega blata. Ni pa še davno, ko so od-

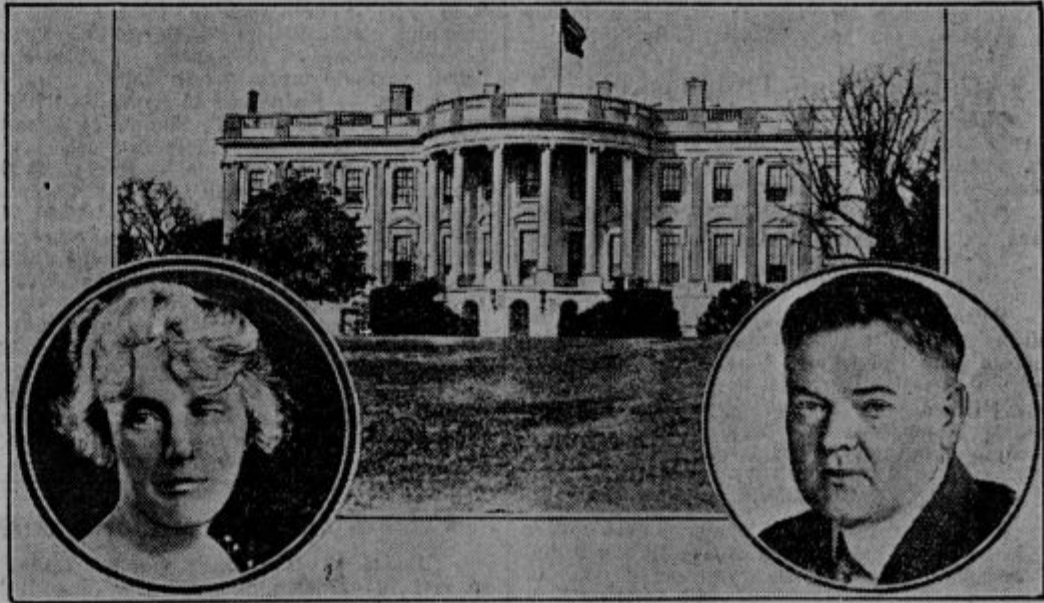

Kardinal dr. Faulhaber, nadškof monakovski in
friziški, ki je 5. marca slavil 60 letnico svojega roj-
stva. Kardinal je od leta 1921. Slovi po svojih mo-
dernih nazorih, možatem pogumu in širokem du-
ševnem obzorju.

kovec, ki izdaja čisto osobit glas, kadar se
bliža vihar. Ščinkovec napove slabo vreme
tudi, če barometer obeta lepo vreme. Dočim
se barometer vara, se ščinkovec ne.

Priklenjena cerkev

Na severu Norveške leži tik na obali se-
vernega Atlantika trg Gimoy. To je kraj, kjer
pogosto divjajo najstrašnejši viharji. Hišo, ki ni
kar najmočnejše zidana, odnese valovi kakor
igračo s seboj. Tako je vihar odnesel tudi trško
cerkev z zvonikom in vso opremo in jo po-
kopal v morju, da ni ostalo za njo nobene sledi.
Sedaj so zgradili novo, izredno močno cerkev,
ki so jo vrhu tega z močnimi verigami prikle-
nili na skalovite.

Nova gospodinja Bebe hšc, to je predsedniške palače v Washingtonu, sta odslej gospod in gospa
Hoover. Gospa Hoover je ena najkulturnejših žena Amerike.

krili, da je rodil žive mladiče, kajti našlo se
je do 8 mladičev v telesu matere. Čeprav so
noge ichthyosaurus čisto plavutne, se je v
prvi vrsti gibal naprej s pomočjo vertikalne
dvoloputne repne plavuti, ki se da primerjati
s ladijinim vijakom, medtem ko se je hrbtna
plavut posluževala kakor krmila.

Od ichthyosaura poznamo dosedaj dve
vrsti: bolj majhne ribo-zmaje, ki se še niso
bili popolnoma prilagodili življenju v vodi, in
pa do 10 metrov dolge, velike ichthyosure,
kojih ostanke najdemo povsod po svetu, po-
sebeo pa na Angleškem, Würtenberskem in
v Frankenu.

Ptice kot vremenski preroki

Znano je, da so ptice dobri vremenski
preroki. Tako n. pr. pravijo, da, če golobi in
kokoši pred dežjem silijo v svoja ležišča, ozi-
roma počivališča in se mahajo s perotmi, va-
ljajo po prahu, da to pomeni slabo vreme. Za-
molklo kukurikanje petelina ponoči pomeni
dež, če pa kukurika zamolklo zjutraj, lepo
vreme.

Za pava je znano, da s svojim grdim kri-
čanjem oznanja dež.

Ako se race zvečer same vračajo domov
in gredo v svoje staje, je to znak, da bo mrz-
ce, za časa mrzlega vremena zaprte, začno
prhutati in glasno gagati ter delajo na zemlji
kretnje, kakor da bi bile na vodi, potem bo
po nekoliko urah slabo vreme. Sploh čutijo
race spremembo vremena bolj nego baro-
meter. Znano je, da so kot znanilke skoraj-
nje zime race zelo zanesljive. Istotako znači
pojav velikih krdel divjih gosi, da se zima
približuje.

V narodnem vremenoslovju pa se kot
predznanilke vremena najbolj cenijo lasta-
vice. Splošno se smatra, da bo vreme ostalo
lepo, če visoko letijo, čeprav bi bili na ob-
zorju temni oblaki. Ako pa letajo počasi okoli
hiše ali blizu zemlje, je znamenje, da bo kma-
lu deževalo. Ako se škrjanček spenja v vi-
šino, a pastirica pridno skače za plugom, po-
tem bo lepo vreme dolgo trajalo.

Kadar pa sraka hresči, ako vijoglavka
ostro kriči in žolne dolgo nepretrgoma izda-
jajo svoje glasove, potem se približuje neurje.
Posebno dobro pa naznanja neurje ščin-

Smešnice

Dva učenca morata v šoli za kazen pet-
desetkrat napisati svoje ime. Eden se pri tem
posebno uporno obnaša. Učitelj ga vpraša:
»Kakšna krivica se ti pa godi, ali nista oba
enako nagajala?« — »Ravno zato kazni ni
pravična; kajti oni se piše Noč, jaz pa Prepe-
ličar.«

Pri filmanju. »Stojte! Človek božji, vi
igrate brezupno! Ogorčeni morate biti, ne pa
slaboumni!« — »Bolje ne znam igrati.« —
»Torej vam zaradi popolne nesposobnosti od-
tegnem polovico plače.« — »Kaj? —? —?«
— »Vrtite! Tako. Sedaj je bilo dobro. Hvala
lepa.«

Modern slikar pripoveduje svojemu pri-
jatelju: »Zadnjič se mi je pripetilo nekaj zelo
neprijetnega z gospodom, ki je pri meni na-
ročil svoj portret. Nekaj dni po zadnji seji je
znova prišel v atelje in zahteval, da na sliki
popravim nos.« — »In zaradi tega si se jezil.«
— »Ne ravno zaradi tega; ampak bilo mi je
mučno, ker nikakor nisem mogel dognati, kje
sem prav za prav nos naslikal...«

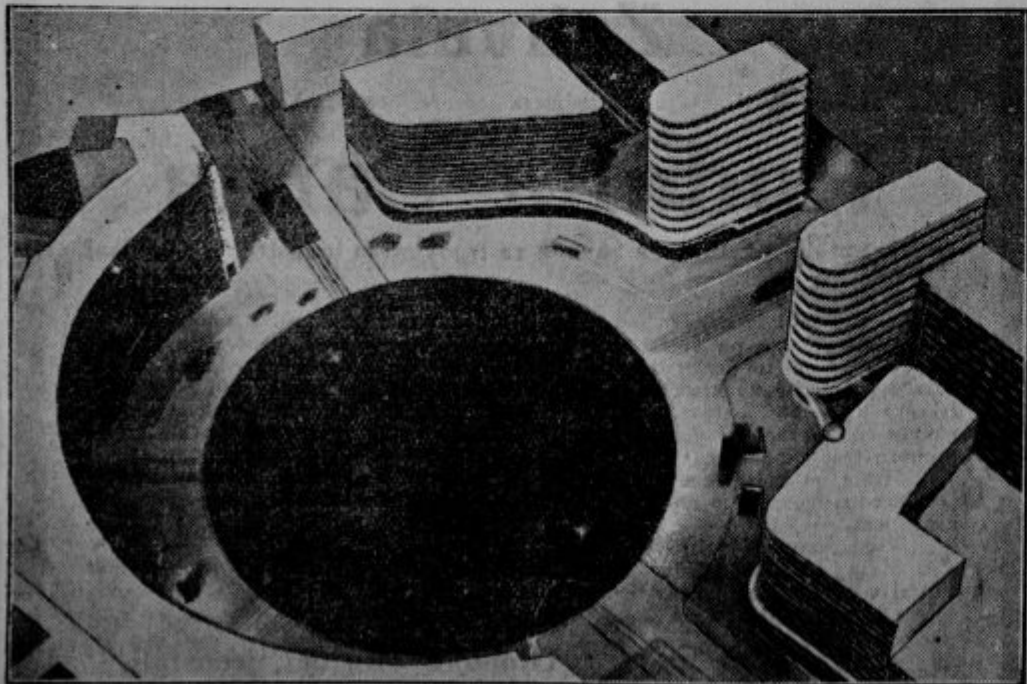
Priprava za potniški poklic. »Kot trgo-
vski potnik bi radi vstopili pri nas?« — »Da.«
— »Kakšna izpričevala pa imate?« — »Dve
leti sem bil pri letalskem oddelku.«

Na plesu. »Če plešem, sem na nekem č-
sto drugem svetu!« — »Ta svet pa ne more
biti zelo oddaljen, ker mi iz njega vedno sto-
pate na nogo!«

Smučar novinec gledalca: »To je pa le
zlodjevo težko!« — »Verjamem; če si nave-
žete par desk na noge, seveda ni lahko ho-
diti.«

Ravnatelj uradniku začelniku: »Kaj, tele-
fonski pogovor stane 400 dinarjev?« — D-d-
d-da, ja-ja-ja-jaz namreč nekoliko j-j-jecljam.«

»Kako bi le šefu obzirno naznanili, da je
blagajnik pobegnil?« — »Veste kaj, obvesti naj
ga knjigovodja, ki — jeclja!«

Moderna arhitektura in tehnika. Slika kaže model Aleksandrovega trga v Berlinu z obkrožajočimi
ga modernimi stavbami. Ker je ta trg eden najbolj prometnih v Evropi, je arhitekt Luckhardt zani-
mal okroglo ulico, v katero se vse druge stekajo. Rešitev je prometnotehnično in umetniško izredno
uspela.

Za duha in srce

Upadanje našega koncertnega življenja

Nikakor si ljubljansko glasbeno občinstvo ne more razložiti, zakaj so naše koncertne sezone čedalje bolj revne in prazne. Koncert v Ljubljani šteje danes k redkim dogodiljem.

Kaj je naš vzrok? Pral sem številne glasbenike in prireditelje. Dobil sem od njih odgovor, ki zelo težko obdružuje publiko. Ta, da se ne zanima več za umetnost in ne poseja koncertov dovolj dobro, oziroma tako slabo, da je deficit vedno neizogiben. Nihče ne bo prirejal koncertov v izgubo, to je res.

Toda informiral sem se na drugi strani tudi glede zahtev honorarjev, kakršne stavijo izvajalci, recimo koncertnim prirediteljem ali radijski postaji itd. Vseh seve ta očitek ne zadene, toda nekateri zahtevajo za porabo svojih duševnih energij pri petju ali spremljanju par pesmi take eksorbitantne honorarje, ki niso v nobenem razmerju do duševnega truda in se čisto nič ne ozirajo na naše skromne razmere. Ljubljana ni noben London in član recimo našega gledališča ni to, kar je kak član newyorške Metropolitan opere, ki lahko od ameriških milijarderjev zahteva za en večer celo premoženje. Če se bodo nekateri naši izvajalci držali teh principov, potem bomo kmalu sploh ob vse koncerte. Kdor tega ne verjame, tistim bom o priliki postregel celo s statistiko, ki bo primerjala.

Majhen narod mora dati z idealizmom. Razum potreba posameznika in njegovih zahtev na življenje eksistira še skupnosti, njene kulturne potrebe na eni in njene materialne možnosti na drugi strani.

Ugovori so tu: »tudi goodec mora živeti«, dalje »umetnik more delovati le nekaj let, potem obmore« itd. Vse res, toda tudi drugod je tako. Tudi matematičen talent n. pr. je božji dar, tudi matematik se izčrpa in filolog, pa vendar ne dobi za eno svojo razpravo niti oddaleč toliko, kolikor zahteva ta ali oni umetnik za en nastop. Nikdar in nikoli ne verjamem, da je srednje dobro odpeta pesni tiskokrat več vredna od dolgoletnega dela izvrstnega, specialno talentiranega, recimo profesorja ali kaj, ki je moral tudi ogromno študirati za svoj poklic. Je pač tako, da imajo eni več idealizma, da čutijo, kako so jim dani talenti za to, da obogatijo v prvi vrsti svoj narod, potem pa šele mislijo nase.

Zadnjih štirideset let smo res živeli v dobi, v kateri je umetnik, zagrnjen v neko mistično nadčlovečnost, imel toliko ceno kakor še nikdar prej v zgodovini. Danes so pa drugi časi, gloriole in gotovi privilegiji izginejo in vsi smo samo ali delavci ali lenuhi, ki služimo toliko, kolikor delamo in ne toliko, kolikor si časih domišljujemo, da »romenimo«. Romantike je danes konec.

Končno: če ne pridejo k nam muzicirali Francozi, Nemci, Rusi... saj vendar naš konservatorij vsako leto brulne nov val ljudi v produktivno javnost. Kje pa so ti? Kje pa je kdo, da bi naše mlade spravil k delu in jih zainteresiral za kak res napreden glasbeni program in nam aranžiral moderen koncert? Ali je to res čisto nemogoče? Zgenimo se vendar! Dolžni smo to kulturi, dolžni sebi in našemu kulturnemu ugledu.

Brez jeze in predsodkov presojajte tole odkrito mišljenje, v interesu stvari zapisane vrste in naj bi opozorilo ne bilo brezuspešno. S. V.

Dantonova smrt

Odkar je pred nekaj leti ljubljanska drama uprizorila »Vojčka«, je ime G. Büchner tudi pri nas znano. Po njegovih dramatičnih delih in življenju (1813—1837) vidimo, da je bil to vulkan, ki je izbruhnil in ugasnil. Dantonova smrt in Vojček sta samo dva grozna viharina vrtnca, kjer bi bilo odveč iskati forme, je bolj govoriti o genialni učinkovitosti kot o razsodaem in docela urejenem oblikovanju.

Toda, dočim se pri Vojčku razvojnja linija še da poiskati, ker je dejanje motnejše in enostavnejše, je Dantonova smrt neprimerno kaotičnejše delo in jemlje gledavcu običajno razmerje do dela in učinkuje samo še z grozo. Büchner je svo revolucijo, konvent in ulico pomešal v krvavo mlako. Če bi bil oder tak, kakršnega je postavil tu Büchner, bi ga bilo treba prepovedati, da svet ne zablazi. S tem hočem povedati, da delo imponira po dvjem, brezbrzurnem zaletu, ni pa v njem trohlice tistega miru, ki ga mora imeti vsaka še

take revolucionarna umetnina, da sploh more estetično učinkovati.

Miselno je Dantonova smrt skrajna faza romantike, obup iz nespravljive oddaljenosti dveh koncev sveta: zmes absolutnega idealizma in popolnega praktičnega materializma, upor mlade Nemčije, ki s historizmom samo revoltira; oblikovno je prav tako zmes klasicizma in skrajnega romantičnega vzpona, saltomortale v nov duhovni in oblikovni svet, ne vemo, katerega, sama gola volja, sprostiti se, miniti, ubiti se. Duhovno predhodnik Nietzscheja v njegovih kaotičnih delih, oblikovno posnemovavec Shakespearea brez spoznanja njegove božanske življenjske modrosti in velikosti. Paradoksnost iz same človeške bolečine. Danton je zmes antičnega in modernega ekstatika, ki ga izguba krščanstva vrže ob tla. Ne najde več ravnotežja. Svet ustvarja in ga uživa do dna, zato se utrjuje uslavi in ne more naprej ne nazaj; zlomila ga je lepota in nje brezmejno uživanje. Prejnjega cilja ne razume več. »Svet je kaos. Nič je svetovni bog, ki preveč rodi.« — »Ali hočeš biti groznejši kot smrt? Ali moreš preprečiti, da se naše glave na dnu košare ne bodo poljubile?« — se njegove zadnje besede tabliju. Ob Dantonu stoji Dnebspiere, urejen meščanski, mesija parfumiran Aristid, Rousseauski deist in absolutistični demokrat, ki trdi: »Čednost se mora vladati s strahovanjem.« Tako revolucija požre svoje lastne otroke, Dantona in tovariše.

Kakor smo že omenili, je Büchner reprezentativno zmešal ulico in državnik. V 32 slikah so vrte slike, ki nasprotujejo ne samo historični smiselnosti, ampak delajo silo tudi pesniški verjetnosti. Nač režiser g. O. Sest je skrčil delo na 21 slik tako, da je nekateri črtali, druge preli v eno, poudarek pa je položil v živo prelivanje mase, ki se vali iz teme na oder in v kateri plavajo tudi govori glavnih igravcev okoli Dantona. Ta človeška lava, ki tudi v temi neprestano ob godbi in vzdihih stopa v ospredje, je dobro sredstvo, da veže odmore, toda napravljiva Büchnerjevo delo še za nekaj stopinj bolj grozno. Te groze je mnogo preveč in ta statistična enota (tudi zborovanja so nekako reprezentativno in grozno stilizirana) ne pusti najmanjšega oddiha. Zamisel stilistične enotnosti je udarila preveč v zunanji efekt, v orglastično grozo ulice. Iz istega nagiba nezadržanih efektov stoji pred nami giljotina, da gledamo njeno drsenje na Dantonovo glavo — dočim original tega ubla. Upriporitv je zahtevala ogromnega režijskega napora in delo je za tisti kratki čas, ki je bil g. Sestu dan, da je uredil in razelbal množice in posameznike, nenavadno in vsega priznanja vredno, toda več notranjosti, več ritma in oddihov bi potrebovali. Režiser bi bil moral biti z avtorjem intimnejši in mu to in ono skriti, kar bi v ednost in bistvo dela prav nič ne zmanjšalo. Trdim, da je uspeh Dantona, ki ga iskreno priznavamo, za toliko manjši, v kolikor deluje z nepretrgano grozo — Nadalje jutri F. K.

† Jožef Holecček

Jožef Holecček, ki je G. L. m. v Pragi v starosti 76 let umrl, je bil nestor češkoslovaških pisateljev, rojen epik in poznavalec narodne duše kakor nobeden drugi. Pred 40 leti je začel delo »Našic«, ki je v 30 letih naraslo na 11 zvezkov in ni dokončano. To ni roman, ampak v obliki romana pisana kronika ali epopeja v prozi, v kateri stopa pred naše oči češkoslovaški kmetijski narod, njegova zemeljska kultura, njegova duševnost in usoda v široki nacionalni, religiozni, socialni, gospodarski razgnetosti. Holecček je bil nadoslednejši panslavist stare rusofilske šole, ki je napovedovala pogin »gnilega zapada« in svetovno poslanstvo slavjanstva, s čemer je ralni izzval veliko kritike. V skladovanju tiste ideje se je H. obrnil k Jugoslovanom, kjer je menil najti nedotaknjeno slovansko dušo in je v 13 zvezkih povesti, eseev in potopisov opisal samo življenje in bitje Črnogorcev. Bil je v letu 1876. vojni poročevalec v balkanski vojni. Leto, oziroma dve leti prej, 1874-75, je izdal dva zvezka bolgarskih narodnih pesni, potem hercegovaške, bosanske muslimanske in tri zvezke srbske narodne epike. Naznamentični plod njegovega vglavljenja v narodno dušo Jugoslovanov pa je ep »Sokolovci«, ki je nastal v l. 1918—1921 in obsega 24 spevov v 15.976 verzih. S tem si je H. postavil vekoven monument. Njegova vsestranost je toliko, da je začel proučevati Slovanom tako bližnje Fince in je pre-

sestil njuna narodna epa Kalevala (1894-96) in Kanteletar (1904). Ime Holecčka bo enako ko Masarykovo neminljivo slovelo v zgodovini zgrajevanja kulturne vzajemnosti Slovanov, prav posebno pa utrjenja vezi med Čehoslovaki in Jugoslovani ter njih medsebojnega duhovnega obogatovanja.

Novo francoske knjige. V založbi »Nouvelle Revue Française, Paris, so izlele sledeče pomembnejše knjige: Dr. Henri Drouin La vie de Louis Pasteur. Življenjepis znamenitega učnjaka, ki je umel ohraniti neomadeževano svojo vero ter s svojimi znanstvenimi raziskovanji hkrati obogatiti človeštvo z dragocnimi odkritji na polju medicine. — Marcel Rouff La vie de Chateaubriand. Chateaubriand je osebnost, katere življenje nosi pečat samozvesti in ponosa ter je vredno temeljitejšega poznavanja. Rouff je v svojem delu na posebno zanimiv način osvetlil edinstveno in pomembno življenje tega velikega Francoza misleca. — Zelo zanimivo knjigo je napisal André Beucler pod naslovom Paysages et villes russes, v kateri obdeluje več impresionistično kot analitično kraje in mesta sodobne Rusije ter živo življenje, ki v njih poteka. — O Kitajski nas na zanimiv in duhovit način pouči knjiga Sous le signe du Dragon. Tudi v tem delu zaživi del sodobnega sveta, nazorno prikazen od evropskega motritelja. — s. š.

Postna razmotrivanja. Za razmotrivanje gotovo ni primernejšega časa od posta. »Memento homo quia pulvis es...« — ta opomin nas sprenjla zlasti v dnešni pred pasijonom in pred Vstajenjem.

Ajdova moka 5 Din
garantirano pristna, od 25 kg naprej Pošilja Pavel Sedel, umetni mlin. Javornik, Gorenjsko.

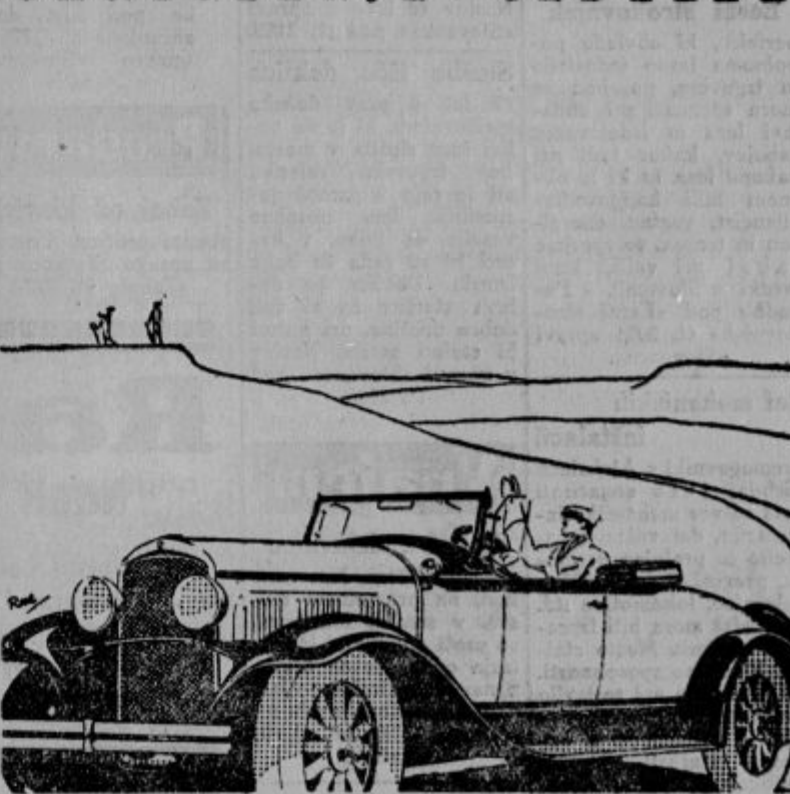
Vsakovrstno zlato kovanje
po najvišjih cenah. ČERNE, tvelir, Ljubljana. Wolfova ulica št. 3.

Pšenično moko
na b. 1000 ml. inov nudi najp. seie vsotrgovinske zlate in mivskih izdelkov. A. VOJK Ljubljana Resljeva cesta 24.

Tovarniško skladišče stajalov
ovratnikov in sp. dnih tlač slovit svetovne tovarne N. JOSS & LOWENSTEIN iz Prige, znamko

Kosti N kol č drug BEograd
V lastni n. vi. hiši, Knež M. baj. ova 12. — Prodna samo trgovcem na deloto

DE SOTO SIX CHRYSLERJEV IZDELEK

Ali ste že videli ta dovršeno lepi voz v katerem sta združena luksuz in moč?

Tu se je skrbelo za Vaš komfort. Občudovajte krasen 6 cilindrski motor in popolno sigurnost njegovih hidravličnih notranjih čeljustnih zavor! Chrysler je stremel za dovršenostjo in dosegel je cilj. Preiskusite voz sami!

De Soto
Coupe
Touring
Roadster
Sedan (2 vrat)
Sedan (4 vrata)
Luxus Sedan
Luxus Coupé

DOLENC & TÖNNIES, DVOŘAKOVA UL. 3, LJUBLJANA

Sir Arthur Conan Doyle:

Izgubljeni svet

(The lost world.)

Roman.

»Marsikdo izmed navzočih se bo spominjal« je pričel profesor Challenger, »da so se odigrali slični bedasti in nedostojni prizori tudi pri zadnjem zborovanju, ko sem vam govoril. Takrat je bil glavni napadalec profesor Summerlee in čeprav se je skesal ter ima zdaj boljše nazore, na to še nisem popolnoma pozabil. Nocoj pa sem slišal slične ali še bolj žaljive izjave od osebe, ki je baš nehala govoriti; moram se sicer nalašč dokaj ponižati, da se spustim do duševnosti te osebe, a to vendar poskusim storiti, da razpršim zadnje, uvečevanja vredne dvome, ki jih morebiti še imajo slušatelji z ozirom na moje trditve. (Smeh in prekinjenje.) Ni mi treba navzočim pripominjati, da so sicer poverili sinočno poročilo profesorju Summerleeju kot vodji Preiskovalnega odbora, a sem dal le jaz prvo pobudo za vse to početje in na moj rovaš gre pred vsem tudi ves doseženi uspeh. Res sem te tri gentlemene pripeljal na določen kraj in jih, kakor ste čuli, prepričal o resničnosti svojih prvotnih navedb. Upali smo, da ne najdemo po povratku nobenega toliko omejenega človeka, da bi lahko dvomil o naših skupnih izjavah. A mene osebno so tako izbistrile dosedanje izkušnje, da se vendar nisem povrnil brez dokazov, ki se morejo zdeti zadostni slehernemu pametnemu človeku. Kakor je že pravil profesor Summerlee, so pokvarili naše fotografske kamere pri ropanju našega taborišča človeške opice in so tudi uničile večino posnetkov. (Zabavljanje, smeh in zadaj kriki: »Se kaj povejete!«) Omenil sem opice in pristaviti moram, da me nekateri glasovi izmed onih, ki mi zdaj prihajajo do ušes, živo spominjajo na doživljanje pri teh zanimivih zverinah. (Smeh.) Kljub uni-

čenju številnih dragocenih posnetkov, nam je ostala vendar zbirka fotografskih prepričevalnih slik, ki razločno kažejo življenje na planoti. Ali nam hočete očitati, da smo ponaredili te slike? (Neki glas: »Da« in veliko razgraňanje, ki se poleže po tem, ko so vrgli več ljudi iz dvorane.) Naši negativni so na razpolago izvedencem za preiskavo. Katere dokaze še imamo? Okoliščine, pod katerimi se je vršil naš beg, seveda nam niso dovolile, da bi s seboj vzeli večjo prtljago, a vendar smo rešili profesorja Summerleeja zbirke metuljev in hroščev, ki vsebujejo mnogo novih vrst. Mar ni to dokaz? (Več glasov: »Ne!«) Kdo je rekel ne?

Dr. Illingworth (vs'ane): »Po našem mnenju se bi lahko sestavila slična zbirka tudi kje drugje in ne samo na prazgodovinski planoti.« (Ploskanje.)

Profesor Challenger: »Seveda se moramo, sir, pokoriti vaši znanstveni avtoriteti, čeprav moram pibiti, da je vaše ime na tem področju nepoznano. Puštimo torej fotografije in entomološke zbirke, govoril bom o pridobljenih različnih točnih podatkih, ki osvetlijo do sedaj popolnoma nepojasnjena vprašanja. Tu imamo, na primer, vprašanje o navadah in življenju pterodaktilov... (Neki glas: »Oslarija.« rjovenje.) Trdim, da lahko vržemo morje luči na nepoznane navade in življenje pterodaktilov. Iz svoje listnice vam lahko dobim po naravi posneto sliko te živali, pa vas bo prepričala...«

Dr. Illingworth: »Nobena slika nas o ničem ne more prepričati.«

Profesor Challenger: »Vi bi torej hoteli videti predmet slike same?«

Dr. Illingworth: »Nedvomno.«

Profesor Challenger: »Pa bi potem verjeli?«

Dr. Illingworth (se smeje): »Seveda.«

V tem trenutku je dosegel večer višek napetosti, in sicer se je odigral tak presenetljiv dogodek, da mu ni enakega v zgodovini znanstvenih zborovanj. Profesor Challenger je dvignil roko v zrak in videli

smo, da je takoj na ta znak vstal pa odkorakal v ozadje odra naš sotrudnik Mr. E. D. Malone. Trenutek pozneje se je zopet povrnil v spremstvu orjaškega zamorca, in sta oba vlekla velik, štirioglat tovarni zaboj. Bil je očitno jako težak, ker sta ga le počasi privlekla in spustila pred govornikovo stolicjo. Mrtva tišina je zavladata med poslušalci in vse oči so napeto opazovale, kaj pride. Profesor Challenger je odstranil pokrov, s katerim je bil zaprt zaboj. Pogledal je potem vanj, ponovno zatleskal s prsti in čuli smo od naše novinarske mize, kako je nežno rekel: »No, hodi, hodi ven, ljubček!« Takoj po tem se je dvignil iz zaboja s prasketajočim, škripajočim ropotom in se usedel na robu starih in nepisno zoprn nestvor. Še nepričakovani padec vojvode Durhamskega, ki se je v tem trenutku zvrnil v prostor za godce, ni bil opažen od strmečega občinstva. Nestvorova glava je spominjala na divje požiralnike, s katerimi je okrašala žlebe nebrzdana domišljija srednjeveških umetnikov. Bila je hudobna, odurna, in male rdeče oči so žarele kakor oglje. Dolgi, roparski, na pol odprti kljun je kazal dvojno vrsto ostrega zobovja. Zgrbljena pleča je pokrivalo nekaj sličnega nabrani sivkasti ruti. To je bil vtelešen vrag, kakor smo si ga mislili v otroških letih. Zdaj je na mah zavladata med občinstvom nepisno razburjenje: nekdo je glasno zakričal, dve dami v prvi vrsti sta se zgrudili brez zavesti s svojih sedežev, na odru pa je vse planilo na noge, da sledi gospodu predsedniku v prostor za godce. Kak trenutek je pretila nevarnost strahovite splošne zmede. Profesor Challenger je dvignil roke, da pomiri navzoče, a ta kretnja je splašila poleg ždečo pošast. Njena čudna ruta se je nenadno odprla, napela in zagledali smo, da so to plahutajoča opnasta krila. Njen lastnik je hotel nestvor zagrabiti za noge, a bilo je že prepozno. Strašilo je zapustilo rob zaboja in počasi pričelo krožiti po dvorani Queen's Hall; njegove, deset čevljev široke peroti so rezko prasketale kakor usnje, in napolnilo je ves prostor z zoprnim, gnulim smradom.

»Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani: 25. zvezek: Haggard, H. CESARJA MONTENEGRA 32 Din, vez. 42 Din. — 26. zvezek: Lorentz, STORŽEN IN NIEGOVO BURKASTO ŽIVLJENJE 14 Din, vez. 22 Din. 27. zvezek: Fregeil OTROCI SOLNCA 24 Din, vez. 32 Din. — 28. zvezek: Haggard, KLEOPATRA 28 Din, vez. 40 Din. — 29. zvezek: Savitsch, IZPOD GOLCE 30 Din, vez. 42 Din. — 30. zvezek: Stenhielwicz, NA POLJU SLAVE 28 Din, vez. 40 Din.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstilo se računajo višje.
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službodobne

Učenca

z boljšo šolsko izobrazbo, poštenega - sprejemem v trgovino z mešanim blagom, ter vrtnarja, pridnega in poštenega, kateri bi imel tudi delo v trgovini. - Ponudbe je poslati upravi »Slov.« pod šifro »Učenec-vrtnar na Gorenskem« št. 1741.

Hotelskega slugo

(Lohndiener) — sprejme Hotel Štrunkelj, Ljubljana.

Učenca

iz poštene kmetijske hiše, močnega in zdravega, kateri bi imel veselje do trgovine z meš. blagom, ter bi v prostem času pomagal pri kletarstvu in vinogradu, sprejme Alojz Beretič, trgovec, Šmarjeta pri Novem mestu.

Lesni strokovnjak

perfekt, ki obvlada popolnoma lesno industrijo in trgovino, posebno se mora spoznati pri obdelavi lesa in izdelovanju zabojev, kakor tudi pri nakupu lesa in ki je obenem tudi knjigovodja-bilancist, vesten, energičen in trezen, se sprejme takoj pri veliki lesni trdnici v Sloveniji. - Ponudbe pod »Lesni strokovnjak« št. 2071 upravi »Slovenca«.

Šef mehaniških

inštalacij

Premogovniki v Aleksincu (Srbija) žele angažirati šefa za vse mehaniške inštalacije, delavnice, separacije in pralnice premoga, prezračevalnico, žično železnico, lokomotive itd. Kandidat mora biti izpraznjen strojnik. Mesto stalno. Plača po sposobnosti. - Kandidatje naj se javijo naravnost na premožovnike v Aleksincu z označbo starosti, številu rodbinskih članov, dosežanje službe in referenc.

Hlapca h konjem

sprejme Franc Juvan, valjni mlin - Gameljne pri Ljubljani.

Brivskega vajenca

sprejme takoj s hrano in stanovanjem A. STOJS, Sevnica.

Razpisana je služba organista in cerkvenika

Nastop o sv. Juriju. — župni urad v Selcih nad škofjo Loko.

Službe iščejo

Prodajalka

pridna in poštena, išče za 15. t. m. službo v trgovino z mešanim blagom, v kakšnem mestu ali večjem trgu. Naslov v upravi »Slovenca« pod »Poštena« št. 2156.

Deklica

17 let stara, išče službe kot pomoč v gospodinjstvu ali k otrokom. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 2164.

Plačilna natakarka

boljša moč, išče mesta. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 2185.

Službe išče deklica

17 let s prav dobrim spričevalom, ki je že nekaj časa služila v mestu, kot trgovska vajenka ali še raje v pomoč gospodinj. Ima posebno veselje do kuhe, v kateri bi se rada še bolj izurila. Deklica je dobrih staršev in si želi dobre družine, pri kateri bi stalno ostala. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2238.

Vnajem

Lokal z delavnico

ali skladiščem, lep, majhen, na prometnem mestu, v sredini Maribora, se proti odkupnini inventarja odda. Resne oferte z navedbo stroke poslati pod šifro »Bodočnost« na »Marate, Mlinska ul. 9, Maribor.

Rudniška restavracija

v Trbovljah

se odda v najem s 1. aprilom t. l. - Reflektanti naj pošljejo svoje ponudbe do 20. marca 1929 rudniškemu ravnanstvu v Trbovljah.

Kupimo

Kože

divjačine kupuje L. ROT, krznar — Mestni trg — Ljubljana.

Kupimo:

Elektromotorje 440 Volt istosmerni tok, števec 220 Volt in 440 Volt istosmerni tok, bencinski motor 50—60 HP od tovrstnega avtomobila, plinski generator na ogelje k motorju 50—60 HP, vse rabljeno in dobro ohranjeno. - Navedbo cen in opisa na št. 2178.

Kupim pletilne stroje

ploske, 80 tice, ahtschloss in vse pomožne stroje. Ponudbe pod »Le dobro ohranjen« št. 2228 na upravo »Slovenca«.

Prodamo

Zaboj od klavirja

poceni prodam. Ponudbe na upravo Slovenca pod »Zaboj« št. 2234.

Radio

Nauk o radiotehniki

Spisal Leopold Andreč

Broširan Din 60.—, vezan Din 76.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Tovarniško skladišče

PRAVIH FRANCOSKIH CEPIC »BERETS« teg t, belih in v raznih barvah se nahaja pri: KOSTI NIKOLIČ I drug, Beograd, Knez Mihajlova 12. PRODAJA NA VELIKO!

Dobrodoča pekarna v večjem trgu Slovenije, zaradi družinskih razmer takoj naprodaj. Vprašanje na upravo Slovenca pod štev. 2089.

Semenski oves

zajamčeno kaljiv, skrbno očiščen, kupite ugodno pri trdnici A. Volk, Ljubljana, Resljeva cesta 24. Preskrbite se pravočasno.

Dirkalno kolo

znamke »Wolsit«, malo rabljeno, naprodaj. Hodečar Peter, Higijenski zavod — Zaloška cesta.

Posestva

Naprodaj

Lepa, na novo zidana zidnica na traverze, obokana, z opeko krita, zgoraj soba za stanovanje, zraven vodnjak in 1½ orala vinograda, vse v dobrem stanu, 30 min. od kolodvora. - Več se izve pri Fr. Zupančiču, Mirna peč, kolodvor.

Večje posestvo

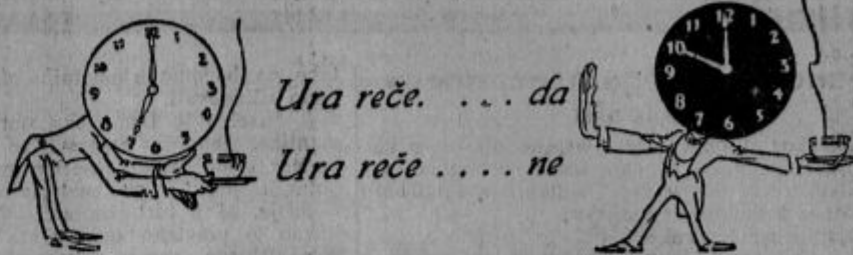
vzajem v najem. Naslov v upr. Slov. pod št. 2233.

Razno

Puhasto perje

kg 38 Din, razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Izkoristite priliko, dokler traja zaloga. L. Brozović, kemiška čistilna perja, Zagreb, Ilica 82.

Tako je bilo

Sedaj je ura ustavljena!

Ura, ob kateri smete piti pravo izvrstno kavo, ne pride več v poštev. Sedaj imamo kavo Hag, kateri je odvzet ves kofein.

Vsak čas jo lahko pijete!

Kavo Hag pijete lahko po volji, bodisi zjutraj, opoldne, zvečer ali pa celo pozno ponoči. Ako ste dosedaj po uživanju kave čutili posledice kofeina kot navorzen nemir, pritisk krvi v glavo, močnejše bitje srca itd., ako Vam zvečer povžita skodelica kave cele ure ni dala zaspati, tedaj je vse to pri uživanju kofeina proste kave Hag popolnoma izključeno.

Vi ne pogrešate ničesar!

Kava Hag Vam nudi vse užitke in veselje do uživanja kave. Stavljena je iz najboljših srednje- in južno-ameriških vrst. Škodljivi kofein se ji odvzame še pred praženjem obenem z vsemi drugimi snovmi, ki kvarijo izbornen okus. Ničesar drugega se ne odvzame kavi Hag, pa tudi ničesar se ji ne doda. Razlikuje se od drugih vrst kave le po tem, da je finejša, prijetnejšega okusa in milejša.

Veliko znižanje cen!

Kaj Vam je lažje kakor privoščiti si kavo Hag. Ona je tako dobra, tako zdrava! Poleg tega so se cene zelo znižane. Mali zavitek stane samo Din 14.—, a veliki Din 27.—. Malenkostna razlika v ceni v primeri z navadno kavo je opravičena vsled izvrstne kakovosti in vsled težkega, kompliciranega odvzeta kofeina. Z uživanjem kave Hag ste pa mnogo koristili svojemu zdravju. Radi tega kupite še danes v najbližji trgovini originalni zavitek te kave. Zelo boste zadovoljni.

V kraje, kjer se še ne dobiva, pošlje vsako množino po običajni ceni franko:

KAVA HAG D. D., Zagreb, Martićeva 14b.

Vzorec dobite, ako nam pošljete priloženi bon.

Cenj. čitatel'em se priporoča'io nas'ednie tvrdke

BLAZ JANCAR

soboslikarstvo in pleskar LJUBLJANA, Breg 6

Elektronstalnice za in in pogon, prodaja in pravljanje elektromotorjev mehanična delavnica Elektropodjetje, Ljubljana VI Jernejeva c. 4, telef. 325

K. Pečenko

trgovina vseh vrst usnja in čevljarstvih potrebščin Ljubljana Sv. Petra, cesta 37

PRISTOL & BRICELJ

črkošlikarja, Ljubljana Resljeva c. 4 - Sv. Petra c. 35 Telef. 2908 Ustan. 190

ILUSTRIRANI SLOVENE

LETKA 1926 SE ŠE DOBI

Prodajna K.T.D.

(M. Ničman) Ljubljana, Kopitarjeva ul. 2

Pohišstvo

najmoderneje izdelano, vse iz vezanega in zajamčeno subega lesa, kupite najceneje pri trdnici:

I. Repše, Ljubljana Dvorni trg 1

Zahvala

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so spremili našo ljubo mamo

Ano Vršnak roj. Rakun

veleposestnico na Homcu pri Rečici,

preminulo v Bogu dne 3. marca 1929 v 80. letu življenja, na njeni zadnji poti k večnemu počitku, posebej se prečistiti duhovščini, gosp. rečičkemu župniku Tratniku za gniljive poslovnice besede, oo. frančiškonom iz Mozirja, pevcem za tolažilne žalostinke, požarni brambi itd., vsem izrekamo tem potom globoko zahvalo.

Rečica ob Savinji, dne 5. marca 1929.

Založboči ostali.

Vrtnarja

prvovrstnega, solidnega za vrt, sočivje, sadni vrt in cvetličnjak iščemo. Ponudbe s spričevali naj se pošljejo na naslov: Rudnik »Rtanje, Braće Minh, Boljevac, Srbija.

ZAHVALA.

Vsem ljubim prijateljem in znancem, ki so našega dobrega moža, ozir. očeta, starega očeta, zeta in brata, gospoda

Mihaela Iglar

nadučitelja v pokoj

na zadnji poti spremili, izrekamo najpriščnejšo zahvalo. - Posebna hvala gre preč. gosp. župniku J. Oblaku za v srce segajoči govor ob odprtem grobu.

Sv. Lovrenc na Pohorju, 5. III. 1929.

Rodbini: IGLAR - KOEGELER.

Umrla je po dolgem trpljenju moja hči

Ana Škerlj

opora moje starosti, najzvestejša sestra, najboljša svakinja in teta. — Pogreb bo v petek dne 8. marca ob 2 popoldne iz Kandije na šmihelsko pokopališče.

Svete maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi v šmihelu in pri oo. frančiškanih v Ljubljani.

Novo mesto - Kandija, dne 6. marca 1929.

Ivan Škerlj, oče.

Milan, Ivan in Stanko, bratje.

Zahvala

Ob bridki izgubi naše nepozabne hčerke in sestre, gospodične

MARIJE FELDIN

se najiskreneje zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje. Srčna hvala vsem, ki so drago pokojnico spremili na njeni zadnji poti in vsem darovalcem vencev in cvetja. — Najpriščnejša zahvala preč. gospodu svetniku Ant. Čadežu in gospodu ravnatelju Dežmanu za vse pokojnici izkazane dobrote, osobju književnice Jugoslovanske tiskarne, Marijini kongregaciji pri sv. Jožefu ter vsem, prav vsem, ki so pokojnici v boleznih zvesto stali ob strani in tako lajšali neizmerno in dolgotrajno trpljenje.

Srčna hvala in Bog plačaj! Ljubljana, dne 7. marca 1929.

Družina FELDIN.